

הפקולטה למשפטים

Faculty of Law

מוקד מחקר יישומי למשאגי סביבה ימית ומשפט

הסדרת נושא חיפוש והפקת נפט וגז בים בתחום הסביבה

והבטיחות בנורבגיה

הוכן ע"י וינוס ריזיק

בהנחיית עו"ד נדיה צימרמן (מוגילבסקי)

תוכן עניינים

1	הקדמה: סקירת החקיקה המסדירה את נושא חיפוש והפקת גז ונפט בים בתחום הסביבה והבטיחות	2
1.1	רגולציה בתחום הסביבה והבטיחות בהתאם לחוק הנפט הנורבגי והתקנות שהוצאו מכוחו	3
1.2	רגולציה בתחום הסביבה, הבריאות והבטיחות מכוח חקיקה נפרדת	5
2	הגופים הממונים על פעילות גז ונפט בים בתחום הסביבה, הבריאות והבטיחות	8
2.1	The Ministry of Petroleum and Energy	8
2.2	The Ministry of Labour and the Petroleum Safety Authority Norway (PSA)	10
3	היבטי סביבה ובטיחות בהליך הקצאת הרישיון לחיפוש ולהפקת נפט וגז בים	14
3.1	בחינת היבטי סביבה ובטיחות בטרם ההחלטה על הקצאת רישיונות באזור מסוים - תסקירי השפעה והקצאת רישיונות בהליך של סבבי תחרות	14
3.2	תיאור רישיונות הנפט הנורבגיים	16
3.3	הערכת היכולות בתחום הבטיחות, הבריאות והסביבה בטרם ההחלטה על הקצאת רישיון הפקה (שלב הגשת הבקשה)	18
4	דרישות בתחום הסביבה והבטיחות במהלך שלבי הרישיון	20
4.1	שלב הבדיקות המוקדמות (Exploration Surveying) וקידוחי אקספלורציה ("תקופת האקספלורציה")	20
4.1.1	שלב הבדיקות המוקדמות (כולל קידוחים רדודים עד 200 מ')	20
4.1.2	קידוחים ופעילות הקשורה לבאר	21
4.2	שלב הפיתוח וההפקה (קידוחי פיתוח, הקמה והפעלה של מתקני הפקה קבועים, הנחת צינורות, הליכי אחסון וטיפול בגז ונפט)	23
4.2.1	דרישות בתחום הסביבה והבטיחות בהתאם לחוק הנפט והתקנות מכוחו	23
4.2.2	דרישות בתחום הבטיחות, הבריאות והסביבה מכוח חקיקה נפרדת	29
4.3	דרישות בתחום הסביבה והבטיחות בשלב סיום הפעילות ופירוק המתקנים	41
5	ביבליוגרפיה	42

הפקולטה למשפטים

Faculty of Law

מוקד מחקר יישומי למשאגי סביבה ימית ומשפט

1 הקדמה: סקירת החקיקה המסדירה את נושא חיפוש והפקת גז ונפט בים בתחום הסביבה והבטיחות

חוק הנפט הנורבגי והתקנות שהוצאו בכוחו הינם החקיקה המרכזית בפעילות הנפט והיא כוללת גם הסדרה בתחום הסביבה והבטיחות. בנוסף, מגוון רחב של דברי חקיקה כלליים בתחום הסביבה, הבטיחות והבריאות חלים גם על תחום חיפושי הנפט והגז בים (במים הטריטוריאליים ובמדף היבשת): חקיקה הנוגעת לתנאי עבודה, לבריאות העובדים והציבור, למניעת זיהום, למניעת שריפות ועוד. תחילה נסקור את דברי החקיקה ובהמשך נתייחס לעיקריהם.

שתי הערות מקדמיות:

(1) השימוש במונח "רישיון" במסמך זה הינו תרגום המונח "Licence", אשר הינו הכלי המשפטי להקצאת זכויות חיפוש, פיתוח והפקה של גז ונפט בנורבגיה (אשר יתואר בהמשך). אין הכוונה לשלב המקביל להליך הישראלי של "רישיון".

(2) מספר משרדים ממשלתיים מעורבים בסקטור הנפט בנורבגיה מתוך עקרון של יצירת מערכת איזונים ובלמים: משרד הנפט והאנרגיה **Ministry of Petroleum and Energy** הינו הגוף האמון על ניהול ופיתוח בר קיימא של משאבי הנפט והגז תוך יישום המדיניות בתחום הסביבה והבטיחות (להלן – **משרד האנרגיה**). רשות הנפט הנורבגית **Norwegian Petroleum Directorate** הינה הגוף המייעץ למשרד האנרגיה.

בנושאי בריאות, בטיחות וסביבה יש תפקיד מרכזי למספר משרדים ורשויות:

משרד העבודה **Ministry of Labour**, משרד הסביבה **Ministry of the Environment**,

משרד הבריאות **Ministry of Health and Care Services** והרשויות הכפופות להם

בהתאמה: **The Petroleum Safety Authority Norway, the Climate and Pollution**

Agency, the Norwegian Board of Health

הרשות לבטיחות בענף הנפט **Petroleum Safety Authority Norway (PSA)**

הכפופה למשרד העבודה הינה הגוף המרכזי האמון על יישום הרגולציה הכללית בתחום

הסביבה, הבריאות והבטיחות בסקטור חיפושי הגז והנפט בים ועל תיאום בין הרשויות

השונות. בהמשך תפורטנה הסמכויות של כל משרד.

הפקולטה למשפטים

Faculty of Law

מוקד מחקר יישומי למשאבי סביבה ימית ומשפט

1.1 רגולציה בתחום הסביבה והבטיחות בהתאם לחוק הנפט הנורבגי והתקנות שהוצאו מכוחו

[Act 29 November 1996 No. 72 relating to petroleum activities](#) (**Petroleum Activities Act**) (להלן – חוק הנפט)

[Regulations to Act relating to petroleum activities](#) (**Petroleum Activities Regulations**) (להלן – תקנות הנפט)

[Regulations relating to resource management in the petroleum activities](#) (**Resource Management Regulations**) (להלן – תקנות לניהול משאב הנפט)

המדיניות הנורבגית המפורשת לפיתוח בר קיימא של משאבי הנפט תוך מתן דגש לסביבה, בריאות ובטיחות מופיעה בחוק הנפט הנורבגי ובתקנות שהוצאו בכוחו. סעיף 1-2 לחוק קובע כי ניהול משאבי הנפט צריך להיות בראייה ארוכת טווח לטובת החברה הנורבגית בכללותה. לצד יצירת הכנסות למדינה ופיתוח התעשייה, קובע החוק כי יש ל להבטיח רווחה, תעסוקה וסביבה משופרת. סעיף 1-10 לחוק קובע כי פעילות הנפט צריכה להתבצע באופן זהיר תוך התייחסות ראויה לבטיחות העובדים והסביבה, מניעת הפרעה לכלי שיט, דיג, תעופה ונזק למתקנים תת ימיים ומניעת נזק לבעלי חיים וצמחים בים וזיהום של הים, קרקעית הים, תת קרקע, האטמוספירה או היבשה. סעיף 2-10 לחוק קובע כי בעל הרישיון חייב להבטיח שפעילות הנפט מתבצעת בהתאם לחקיקה הקיימת תוך הגנה על הבריאות, הבטיחות והסביבה. לשם כך משרד האנרגיה רשאי לקבוע דרישות הקשורות לניהול הפנים ארגוני של בעל הרישיון. כמו כן בעל הרישיון חייב לאפשר לעובדיו חופש התאגדות.

סעיף 1-3 לחוק קובע כי בטרם ההחלטה על פתיחת אזורים חדשים להקצאת רישיונות על המדינה להעריך את השפעות הסביבתיות, החברתיות והכלכליות של פעילות הנפט תוך התייעצות עם כל הגורמים הנוגעים בדבר. פרק 2A לתקנות הנפט קובע הוראות מפורטות ביחס לתסקיר ההשפעה האסטרטגי, אשר תפורטנה בהמשך. כמו כן תקנה 11 לתקנות הנפט קובעת כי תנאי הרישיון צריכים להיות מבוססים, בין היתר, על שיקולים של ביטחון לאומי, בריאות הציבור ובטיחות העובדים והמתקנים, הגנת הסביבה, הגנת המשאבים הביולוגיים והאוצרות הלאומיים בעלי ערך אומנותי, היסטורי וארכיאולוגי.

פרק 2 לתקנות לניהול משאב הנפט קובעות הוראות בטיחות והגנת הסביבה לשלב חיפוש הנפט. כך, למשל, לפי תקנה 4 בטרם תחילת פעילות החיפוש יש להגיש לרשות הנפט, לרשות הדיג ולמוסד לחקר הים, בין היתר, הערכה האם פעילות החיפוש עלולה לפגוע במשאבי סביבה

הפקולטה למשפטים

Faculty of Law

מוקד מחקר יישומי למשאגי סביבה ימית ומשפט

רגישים. כמו כן התקנות קובעות דרישות בטיחות וסביבה לפעילות כלי השיט המצבעים סקרים סיסמיים אשר יפורטו בהמשך (תקנות 5-6). כמו כן תקנה 8 מחייבת לקבל מרשות הנפט היתר לקידוחי אקספלורציה. במסגרת תכנית הקידוח יש להתייחס להיבטי בריאות, סביבה ובטיחות.

סעיפים 2-4, 3-4 ו-3-5 לחוק הנפט קובעים כי לצורך אישור תכניות פיתוח, הקמת מתקנים ופירוק מתקנים יש לכלול בתכניות היבטי סביבה ובטיחות ולהכין תסקיר השפעה על הסביבה. פרק 4 לתקנות הנפט מפרט את הדרישות הסביבתיות בשלב הפיתוח וההפקה, אשר תפורטנה בהמשך. פרק 6 לתקנות הנפט מפרט את הדרישות הסביבתיות בשלב סיום ההפקה ופירוק המתקנים. הנחיות מפורטות בעניין ניתן למצוא באתר רשות הנפט הנורבגי, אשר תפורטנה בהמשך.¹

פרק 7 לחוק קובע את האחריות על נזקי זיהום. סעיף 3-7 לחוק קובע כי ככלל בעל הרישיון הינו אחראי לנזק שנגרם מזיהום ללא קשר לשאלת האשמה. סעיף 7-10 לחוק קובע כי בטרם מתן הרישיון משרד האנרגיה רשאי לדרוש ערבות לצורך מילוי החובות של בעל הרישיון וכן למקרים של אחריות הקשורה לפעילות הנפט. תקנה 73 לתקנות הנפט קובעת כי כל הפעילויות הנעשות בהתאם לחוק הנפט צריכות להיות מבוטחות כל הזמן (כאשר הביטוח צריך לכסות, בין היתר, נזקי זיהום).

פרק 8 לחוק קובע הוראות מיוחדות הנוגעות לפיצוי של דייגים נורבגים על הנזק הכספי שנגרם להם כתוצאה מפעילות נפט באזורי דיג. סעיף 2-8 קובע כי על המדינה לפצות את הדייגים במקרה שפעילות הנפט אינה מאפשרת את המשך פעילות הדיג או פוגעת בה. המדינה רשאית לדרוש שיפוי מבעל הרישיון במקרים שבהם היה מחויב למנוע את הנזק (סעיף 3-8 לחוק מטיל אחריות על בעל הרישיון במקרה של נזקי זיהום).

פרק 9 לחוק קובע הוראות מיוחדות הקשורות לבטיחות. סעיף 1-9 לחוק מחייב כי פעילות הנפט תתבצע תוך שמירה על רמת בטיחות גבוהה תוך התאמה להתפתחות הטכנולוגית. סעיף 2-9 לחוק מחייב את בעל הרישיון והמשתתפים האחרים בפעילות הנפט להחזיק תכנית מוכנות יעילה להתמודדות עם מצבי חירום העלולים להוביל לקיפוח חיי אדם או לפגיעה בהם, לזיהום או לפגיעה משמעותית ברכוש. יש לנקוט בכל האמצעים הדרושים למניעת/הפחתת ההשפעות המזיקות ובכלל זה אמצעים להשבת המצב הסביבתי לקדמותו.

¹ <http://www.npd.no/en/Regulations/Guidelines>

הפקולטה למשפטים

Faculty of Law

מוקד מחקר יישומי למשאגי סביבה ימית ומשפט

1.2 רגולציה בתחום הסביבה, הבריאות והבטיחות מכוח חקיקה נפרדת

סעיף 1-5 לחוק הנפט הנורבגי קובע כי כל חקיקה נורבגית אחרת הדורשת קבלת רישיון או היתר תחול גם על פעילות הנפט בהתאם לחוק הנפט (אלא אם נקבע במפורשת אחרת). קיימת חקיקה ענפה בתחום הסביבה, הבריאות והבטיחות, אשר חלה גם על פעילות הנפט. חקיקה זו נמצאת באחריות המשרדים השונים בהתאם לתחום הרלוונטי: The Ministry of Labour, The Ministry of the Environment, The Ministry of Health and Care Services The Norwegian Directorate of Health, the Petroleum Safety Authority Norway, The Climate and Pollution Agency, The Norwegian Board of Health, The Norwegian Food Safety Authority

כפי שיפורט בהמשך הרשות לבטיחות בענף הנפט **Petroleum Safety Authority (PSA)** הכפופה למשרד העבודה אחראית על התיאום בין הרשויות השונות.

החקיקה הרלוונטית:

- Act of 17 June 2005 No. 62 relating to working environment, working hours and job protection, etc. (the [Working Environment Act](#)).
- Act of 2 July 1999 No. 64 relating to health personnel, etc. (the [Health Personnel Act \(in Norwegian only\)](#)).
- Act of 2 July 1999 No. 63 relating to patients' rights (the [Patient Rights Act \(in Norwegian only\)](#)).
- Act of 13 March 1981 No. 6 relating to protection against pollution and relating to waste (the [Pollution Control Act \(in Norwegian only\)](#)).
- Act of 5 August 1994 No. 55 relating to protection against contagious illnesses (the [Contagious Illness Protection Act \(in Norwegian only\)](#)).
- Act of 23 June 2000 No. 56 relating to health-related and social preparedness (the [Health and Social Preparedness Act \(in Norwegian only\)](#)).
- Act of 19 November 1982 No. 66 relating to the municipal health service ([Chapter 4a of the Municipal Health Services Act \(in Norwegian only\)](#)).
- Act of 11 June 1976 No. 79 relating to the control of products and consumer services (the [Product Control Act \(in Norwegian only\)](#)).
- Act of 14 June 2002 No. 20 relating to protection against fire, explosion and accidents involving dangerous substances and relating to the fire department's rescue tasks (the [Fire and Explosion Protection Act \(in Norwegian only\)](#)).
- Act of 24 May 1929 No. 4 relating to supervision of electrical installations and equipment (the [Electrical Supervision Act \(in Norwegian only\)](#)).
- Act of 19 December 2003 No. 124 relating to food production and food safety, etc. (the [Food Act \(in Norwegian only\)](#)).

הפקולטה למשפטים

Faculty of Law

מוקד מחקר יישומי למשאגי סביבה ימית ומשפט

במסמך זה לא נסקור את כל החקיקה הרלוונטית (אשר לרובה אין תרגום לאנגלית), אלא נתייחס לתקנות האינטגרטיביות הנוגעות לתחום הסביבה, הבריאות והבטיחות בפעילות הנפט בים, אשר הותקנו מכוח החקיקה הנ"ל.

יש לציין כי התקנות מתייחסות הן לפעילות הנפט בים והן לפעילות קשורה ביבשה. מטרת התקנות הינה ליצור רגולציה ופיקוח מתואמים ולקדם סטנדרטים גבוהים ופיתוח מתמשך בתחום של בריאות, בטיחות וסביבה בפעילות הנפט. התקנות נותנות ראייה כוללת על הכללים החלים בחקיקה תחום הבריאות, הבטיחות והסביבה, והן נועדו להשיג יישום של הכללים הללו (אם כי המפעילים ובעלי הרישיון עדיין מחויבים לעקוב אחר החקיקה הכללית ולעמוד בתנאיה).

[Regulations relating to health, safety and the environment in the petroleum activities and at certain onshore facilities \(the Framework Regulations\)](#) (להלן - **תקנות המסגרת**)

תקנות המסגרת

תקנות המסגרת מתייחסות לתחומים של בטיחות, סביבת עבודה, בריאות, הגנת הסביבה החיצונית והנכסים הפיננסיים מתוך מחשבה כי לאמצעים הננקטים באחד התחומים תהיה השפעה חיובית גם על התחומים האחרים (במקרה של קונפליקט השיקולים של חיי אדם ובריאות גוברים). התקנות הינן אינטגרטיביות ולכן המושגים "בריאות", "בטיחות" ו"סביבה" צריכים להיות מפורשים באופן המשלב בין כלל דברי החקיקה המסמיכה. כך, למשל, המונחים מתייחסים הן להגנת העובד בסביבת עבודתו (שירותי בריאות, מוכנות למצבי חירום הקשורים לבריאות, הובלה של חולים ופצועים, תנאי עבודה היגייניים, אספקת מי שתיה ומזון ותחומים ועוד) והן להגנת הסביבה החיצונית והמתקנים (מניעת זיהום, מוכנות למצבי חירום, שמירה על אספקה קבועה של נפט ועוד).

ככלל המפעיל והמשתתפים האחרים בפעילות הנפט (למשל, קבלני משנה שאינם בעלי הרישיון) הינם אחראים ליישם את הוראות התקנות ודברי החקיקה הרלוונטית בתחום הבריאות, הבטיחות והסביבה. המפעיל אחראי לוודא כי המשתתפים האחרים פועלים בהתאם להוראות ובעלי הרישיון אחראים לוודא כי המפעיל פועל בהתאם להוראות (אלא אם הוטלו עליהם חובות מפורשות).

הפקולטה למשפטים

Faculty of Law

מוקד מחקר יישומי למשאגי סביבה ימית ומשפט

בנוסף לתקנות המסגרת, הותקנו תקנות נלוות מפורטות יותר, אשר תפורטנה בהמשך:

- [Regulations relating to management and the duty to provide information in the petroleum activities and at certain onshore facilities \(the Management Regulations\)](#) (להלן – תקנות הניהול)
- [Regulations relating to design and outfitting of facilities, etc. in the petroleum activities \(the Facilities Regulations\)](#) (להלן – תקנות תכנון המתקנים)
- [Regulations relating to conducting petroleum activities \(the Activities Regulations\)](#) (להלן – תקנות פעילות הנפט)

בעוד שתקנות המסגרת ותקנות הניהול מתמקדות ברגולציה ברובד גבוה (כמו אחריות, הפחתת סיכונים, ניהול מערכות, ניתוחים ומדידות), הרי שתקנות תכנון המתקנים ותקנות פעילות הנפט נוגעות בפרטים הטכניים ובסטנדרטים של תכנון המתקנים והפעלתם באופן שימנע זיהום ויצור סביבת עבודה בטוחה ובריאה.

הפקולטה למשפטים

Faculty of Law

מוקד מחקר יישומי למשאגי סביבה ימית ומשפט

2 הגופים הממונים על פעילות גז ונפט בים בתחום הסביבה, הבריאות והבטיחות

מספר משרדים ממשלתיים מעורבים בסקטור הנפט מתוך עקרון של יצירת מערכת איזונים ובלמים. להלן נפרט את הסמכויות של המשרדים הרלוונטיים:

2.1 The Ministry of Petroleum and Energy

משרד הנפט והאנרגיה (להלן – **משרד האנרגיה**) הינו הגוף האמון על ניהול ופיתוח בר קיימא של משאבי הנפט במדף היבשת תוך יישום המדיניות בתחום הסביבה והבטיחות. המחלקה האחראית על מדיניות החיפוש וההפקה של גז ונפט והפיקוח על פעילות הנפט הינה **מחלקת הנפט והגז Oil and Gas Department**. המחלקה מחולקת ל-6 יחידות:²

- **יחידת החיפוש Section for Exploration (LS)** - אחראית על מדיניות החיפוש, על פתיחת אזורים חדשים במדף היבשת לפעילות נפט, על סבבי הרישיונות והקצאתם, על קביעת מסגרת פעילות הנפט במדף היבשת ועל בחינת היכולות של החברות.
- **יחידת "אזורי ספר" Frontier Areas (FA)** - אחראית על הליך פתיחת אזורים חדשים במדף היבשת ורכישת ידע באזורים פחות מוכרים (החלק הצפון מזרחי של הים הנורבגי, האזור סביב האי יאן מאיין ואזור ים ברנץ)
- **יחידת הפיתוח וההפקה Section for Development and Production (UDR)** - מפקחת על הפיתוח, ההפקה והנטישה של שדות הנפט והגז במדף היבשת. אחראית על הבטחת אספקת הנפט. אחריות מחלקתית על **רשות הנפט הנורבגית**.
- **יחידת הגז והתשתיות Section for Gas and Infrastructure (GI)** - אחראית על משק הגז (פיתוח, התקנה ופירוק מתקני ההולכה, מדיניות השיווק). אחראית על חברת Gassco (חברה ממשלתית להולכת גז טבעי) ועל ייצוא ויבוא גז.
- **יחידת ניתוח שווקים Section for Analysis and Markets (AM)** - אחראית על ניתוח כלכלי של פעילות הנפט (הערכות לתקציב המדינה, מערכת מיסוי, הערכת מחירים) וישיבות בפורומים בינלאומיים (IEF, IEA).
- **היחידה לעניינים משפטיים Section for Petroleum Law and Legal Affairs (PJS)** אחראית על שאלות משפטיות הקשורות לפעילות הנפט. קובעת את המסגרת המשפטית לפעילות הנפט ונותנת ייעוץ משפטי לשר.

² ניתן לראות פירוט באתר משרד האנרגיה

הפקולטה למשפטים

Faculty of Law

מוקד מחקר יישומי למשאגי סביבה ימית ומשפט

רשות הנפט הנורבגית (**Norwegian Petroleum Directorate (NPD)**), הכפופה למשרד האנרגיה, הינה רשות ממשלתית עצמאית, שתפקידה לייעץ למשרד האנרגיה בניהול משאבי הנפט והגז. הרשות מונה מעל 200 עובדים ותפקידה להבטיח את מקסום התועלת הציבורית ממשאבי הנפט תוך שמירה על הבטיחות והסביבה. הרשות אחראית על איסוף ועיבוד המידע המהווה את הבסיס העובדתי לפעילות במדף היבשת. הרשות מפרסמת מידע רב לציבור הנוגע לפעילות הנפט והגז במדף היבשת.³ הרשות צריכה להבטיח ראייה ארוכת טווח ביחס לניהול המשאב ופיקוח מקיף על פעילות הנפט תוך שיתוף פעולה ותיאום עם הרשויות האחרות.⁴ הרשות מוסמכת להתקין תקנות ולקבוע הנחיות בתחומי סמכותה.⁵

השתתפות המדינה בסקטור הנפט – בנורבגיה למדינה חלק מרכזי בפעילות הנפט במדף היבשת הן באמצעות חברות ממשלתיות הפועלות לחיפוש והפקת נפט וגז (**Statoil ASA**) ולהובלת וייצוא הגז (**Gassco AS**) והן באמצעות השקעות ישירות בפעילות הנפט (**State's Direct Financial Interest (SDFI)**). השקעות אלה מנוהלות ע"י חברה ממשלתית (**Petoro AS**). למשרד האנרגיה אחריות על ההשקעות הישירות ועל החברות הממשלתיות מטעם המדינה.⁶ ראו גם סעיף 3-6 לחוק הנפט ותקנה 12 לתקנות הנפט.

³ [/http://www.npd.no/en/Topics](http://www.npd.no/en/Topics)

⁴ <http://factpages.npd.no/factpages/Default.aspx?culture=en>

⁵ [/http://www.npd.no/en/About-us](http://www.npd.no/en/About-us) אתר רשות הנפט הנורבגית

⁶ [/http://www.npd.no/en/Regulations](http://www.npd.no/en/Regulations) לתקנות ולהנחיות של הרשות ראו אתר רשות הנפט הנורבגית

⁶ למידע נוסף על השתתפות המדינה בסקטור הנפט ולמידע על החברות הממשלתיות ראו אתר משרד האנרגיה <http://www.regjeringen.no/en/dep/oed/Subject/state-participation-in-the-petroleum-sec.html?id=1009>

הפקולטה למשפטים

Faculty of Law

מוקד מחקר יישומי למשאגי סביבה ימית ומשפט

The Ministry of Labour and the Petroleum Safety Authority 2.2 Norway (PSA)

משרד העבודה אחראי על נושאי בטיחות וסביבת עבודה. הרשות לבטיחות בענף הנפט, הכפופה למשרד העבודה, אחראית על תחומי בטיחות, מצבי חירום, בריאות וסביבה בכל שלבי פעילות הנפט משלבי התכנון וההקמה ועד לשלב סילוק המתקנים. הרשות הוקמה כרגולטור ממשלתי עצמאי בשנת 2004 והיא מונה מעל 160 עובדים.⁷ הרשות הוקמה לאחר שהוחלט ע"י הפרלמנט לפצל את רשות הנפט הנורבגית לשני גופים עצמאיים ולהפריד את תחום הבטיחות (PSA) מניהול משאב הנפט (NPD).⁸ הרשות מוסמכת להתקין תקנות מפורטות בתחום הבטיחות, הבריאות והסביבה ולקבל החלטות הנוגעות למתן היתרים, פיקוח ואכיפה. הרשות פועלת ליישום מספר דברי חקיקה מרכזיים בתחום הבטיחות, הבריאות והסביבה וארבע תקנות מרכזיות, אשר פורטו לעיל (תקנות המסגרת, תקנות הניהול, תקנות פעילות הנפט ותקנות תכנון המתקנים).

לרשות תפקיד מרכזי בתיאום ויצירת שיתוף פעולה בין הרשויות השונות הפועלות בתחום הבטיחות, הבריאות והסביבה בפעילות הנפט בים (בעיקר the Climate and Pollution Agency, the Norwegian Board of Health הכפופים למשרד הבריאות ולמשרד הסביבה בהתאמה). במקרים רבים האכיפה נעשית בשיתוף פעולה עם הרשויות האחרות.

הרשות לבטיחות מחולקת לששה תחומים מקצועיים (ובראשם עומד ראש תחום):⁹

- **HSE management** – נוגע לניהול תחום הבריאות, בטיחות וסביבה אצל חברת הנפט, תוך דגש על הפחתת הסיכון לתאונות משמעותיות וזיהום.
- **Occupational health and safety** – נוגע לפרמטרים הפיזיים והארגוניים המשפיעים על סביבת העבודה (רעש, קרינה, כימיקלים, אגרונומיה, תנאי עבודה ועוד).

⁷ ראו אתר הרשות לבטיחות בענף הנפט ואתר רשות הנפט הנורבגית

<http://www.ptil.no/role-and-area-of-responsibility/category165.html>
[/http://www.npd.no/en/About-us/Organisation/History](http://www.npd.no/en/About-us/Organisation/History)

⁸ להיסטוריה על הקמת הרשות לבטיחות בענף הנפט ראו:

<http://www.ptil.no/news/from-prescription-to-performance-in-petroleum-supervision-article6696-79.html>

[/http://www.npd.no/en/About-us/Organisation/History](http://www.npd.no/en/About-us/Organisation/History)

⁹ ראו אתר הרשות לבטיחות בענף הנפט <http://www.ptil.no/organisation/category163.html>

הפקולטה למשפטים

Faculty of Law

מוקד מחקר יישומי למשאגי סביבה ימית ומשפט

- **Drilling and well technology** – נוגע לפיתוח וניהול של פעולות קידוח ופעולות הקשורות לחיי הבאר משלב התכנון ועד לשלב אטימת ונטישת הבאר (ובכלל זה ציוד הקידוח על מתקנים קבועים וניידים והציוד המותקן בבאר עצמה).
- **Process integrity** – נוגע לנושאים כמו הפקת ועיבוד הידרוקרבון באמצעות ציוד כמו piping, valves, pressure vessels, and rotating machinery. תחום המומחיות כולל מתקני חשמל ומערכות בטיחות ופיקוח (ציוד לסגירת חירום, לאיתור שריפות ודליפות גז ועוד).
- **Structural integrity** – נוגע למבנים תומכים, צינורות וטכנולוגיה תת ימית. כולל ageing, seabed subsidence, mooring, flexible risers, internal and external loads on pipelines and risers, collision risk, natural forces
- **Logistics and emergency preparedness** – נוגע לכל המערכות, הציוד והתכניות הקשורות למוכנות במצב חירום (טיפול מכני, פעילות תת ימית, לוגיסטיקה והובלת צוות וציוד ועוד). אחראים לחקירות והפעלת מרכז החירום של הרשות.

הפיקוח של רשות לבטיחות בענף הנפט נעשה באמצעות 6 קבוצות מרכזיות, אשר כל קבוצה אחראית לפקח על קבוצת שחקנים אחרת. לכל קבוצה יש Supervision coordinator, אשר בידי האחריות והסמכות הפורמלית לקבלת החלטות.¹⁰ שש קבוצות הפיקוח:

- Statoil (shelf based activities)
- ConocoPhillips, Shell, Eni, GDF Suez, Dong, Lundin, Det Norske, Suncor, Premier, RWE, Maersk, OMV, Rocksource
- BP, Marathon, Talisman, ExxonMobil, Total, BG, Wintershall, Noreco, Centrica, E.ON Ruhrgas, Idemitsu, licensees prequalified as operators, other licensees
- Statoil (processing facilities onshore), Esso (processing facilities onshore), Shell (processing facilities onshore, Naturkraft, Gassco, Gassnova)
- Mobile facilities and drilling contractors
- Other contractors, Petro

עם השנים הרגולציה בנורביגיה בתחום פעילות הנפט עברה בהדרגה מרגולציה מנחה, אשר מורה למפעילים כיצד לפעול, לרגולציה עצמית המבוססת על ביצועים (performance-based).

¹⁰ ר' אתר הרשות לבטיחות בענף הנפט <http://www.ptil.no/supervision-coordinators/category503.html>

הפקולטה למשפטים

Faculty of Law

מוקד מחקר יישומי למשאגי סביבה ימית ומשפט

בהתאם לכך, השתנתה מטרת הפיקוח. כיום, הפיקוח נועד להבטיח כי ניהול פעילות הנפט מתבצע באופן מקובל המבטיח עמידה בתנאי החקיקה (compliance responsibility). המונח המקובל כיום הינו "supervision" (במקום "inspection") ומשמעותו הינה כי תפקיד הרגולטור הינו לוודא כי החברה לקחה על עצמה את האחריות לעמוד בדרישות החקיקה (במובן זה תפקיד הפיקוח אינו רק לבצע ביקורת, אלא גם לקיים דיאלוג עם התעשייה ולמידה משותפת).¹¹ כל שנה הרשות מכינה תכנית פיקוח המבוססת על סדר העדיפויות של משרד העבודה לאותה שנה, על התכניות של החברות עצמן, על הערות של רשויות אחרות ועל ניסיון העבר. הפיקוח כולל מספר פונקציות:¹²

- **Audit and Verification Reports** – דו"חות הביקורת נועדו לבחון את מערכות הניהול והפיקוח של החברות ואת התאמתן לדרישות החקיקה. פעמים רבות הדו"חות נעשים בשיתוף פעולה עם רשויות אחרות (כמו הרשות לאקלים ומניעת זיהום ורשות הבריאות הנוברגית). תקצירים של הדו"חות מפורסמים באתר האינטרנט של הרשות.¹³
- **Investigation** – התקריות הרציניות ביותר נחקרות על ידי הרשות (9-6 תקריות בשנה). החקירה יכולה להתבצע באופן עצמאי על ידי הרשות (במקרים של תאונות רציניות, מוות או פציעה חמורה) או על בסיס דו"חות של החברה. החקירה יכולה להתבצע בשיתוף פעולה עם רשויות אחרות. הרשות מחויבת לעדכן מדינות אחרות לגבי תקריות, אשר יכולה להיות להן רלוונטיות עבורן. דו"חות החקירה מפורסמים במלואם באתר האינטרנט של הרשות.¹⁴
- **Circular Letters** – החוזרים נועדו לספק הנחיות או מידע לשחקנים השונים בענף הנפט. אין להם מעמד משפטי מחייב. אם החוזרים אינם משיגים את מטרתם, הרשות יכולה להפעיל צעדים פורמליים בהמשך. החוזרים מפורסמים באתר האינטרנט של הרשות.¹⁵
- **Enforcement Notices** – מטרתן לאכוף עמידה בדרישות החקיקה. הרשות לבטיחות מקיימת דיאלוג מתמשך עם השחקנים השונים במדף היבשת. במקרים בהם הדיאלוג כושל יכולה הרשות להוציא הודעה מוקדמת (notification of order) ובעקבותיה צו (order), אשר נועדו למנוע הפרות העלולות לגרום לפגיעה רצינית בבריאות, בבטיחות, בסביבה או במוכנות בשעת חירום. הצו הינו כלי מניעתי, בעל מעמד משפטי מחייב. הצו הינו סנקציה

¹¹ ר' אתר הרשות לבטיחות בענף הנפט <http://www.ptil.no/news/from-prescription-to-performance-in-petroleum-supervision-article6696-79.html>

¹² לפירוט הכלים השונים ראו אתר הרשות לבטיחות בענף הנפט <http://www.ptil.no/supervision/supervision-article8542-88.html>

¹³ <http://www.ptil.no/audit-reports/category156.html>

¹⁴ <http://www.ptil.no/investigations/category157.html>

¹⁵ <http://www.ptil.no/circulars/category161.html>

הפקולטה למשפטים

Faculty of Law

מוקד מחקר יישומי למשאגי סביבה ימית ומשפט

מתונה ביחס לסנקציות אחרות כמו הפסקת הפעילות, קנסות, עונשים ועוד. הוראות האכיפה מפורסמות באתר האינטרנט של הרשות.¹⁶

- **Acknowledgement of Compliance (AoC)** – הרשות מעניקה אישור לעמידה בדרישות במקרים בהם היא סבורה שפעילות הנפט באמצעות המתקן הרלוונטי תתבצע במסגרת התקנות. בקשת האישור כוללת מידע טכני וארגוני. האישורים מפורסמים באתר האינטרנט של הרשות.¹⁷ התקנות קובעות הוראות מפורטות לעניין האישורים, אשר תפורטנה בהמשך.

- **Consents** – לצורך תחילת פעילויות נפט מסוימות יש לקבל אישור בכתב מהרשות לבטיחות (אשר מתאמת בין שאר הרשויות). בקשת האישור הינה התחייבות לעמוד בדרישות הרגולציה, אשר תחת סמכותן של הרשות לבטיחות בענף הנפט, של הרשות לאקלים ומניעת זיהום ושל רשות הבריאות הנורבגית. האישור ניתן אם הרשויות בטוחות ביכולת המפעיל לפעול במסגרת החקיקה. האישורים מפורסמים באתר האינטרנט של הרשות.¹⁸ התקנות קובעות הוראות מפורטות לעניין האישורים, אשר תפורטנה בהמשך.

[Regulations relating to refunding of expenses in connection with regulatory supervision of safety, working environment and resource management in the petroleum activities \(Refunding Regulations\)](#)

מעניין לציין כי התקנות בעניין החזר הוצאות פיקוח מאפשרות למשרד האנרגיה ולמשרד העבודה לדרוש מבעל הרישיון החזר הוצאות פיקוח מסוימות שנעשו לצורך פיקוח על פעילות הנפט.

¹⁶ <http://www.ptil.no/enforcement-notice/category158.html>

¹⁷ <http://www.ptil.no/acknowledgement-of-compliance-aoc/category159.html>

¹⁸ <http://www.ptil.no/consents/category160.html>

הפקולטה למשפטים

Faculty of Law

מוקד מחקר יישומי למשאגי סביבה ימית ומשפט

3 היבטי סביבה ובטיחות בהליך הקצאת הרישיון לחיפוש ולהפקת נפט וגז בים

החקיקה הרלוונטית:

[Act 29 November 1996 No. 72 relating to petroleum activities](#) (**Petroleum Activities Act**) (להלן – חוק הנפט)

[Regulations to Act relating to petroleum activities](#) (**Petroleum Activities Regulations**) (להלן – תקנות הנפט)

3.1 בחינת היבטי סביבה ובטיחות בטרם ההחלטה על הקצאת רישיונות באזור מסוים - תסקירי השפעה והקצאת רישיונות בהליך של סבבי תחרות

תסקירי השפעה (Impact Assessment) לצורך פתיחת אזור חדש לחיפוש והפקה של נפט וגז בים

סעיף 3-1 לחוק הנפט קובע כי טרם קבלת ההחלטה על פתיחת אזור חדש לפעילות נפט, יש לבחון את האינטרסים השונים באזור, ובכלל זה את ההשפעות הכלכליות, החברתיות והסביבתיות של פעילות הנפט. יש לשתף את כל הגורמים הרלוונטיים (רשויות מקומיות, התעשייה והציבור) בהחלטה ולאפשר תקופה של מינימום 3 חודשים להצגת העמדות השונות.

פרק 2A לתקנות הנפט (תקנות 6a - 6d) מפרט את מטרות תסקירי ההשפעה, תוכנם והליך עריכתם. משרד האנרגיה אחראי לערוך תסקירי השפעה לפני פתיחתו של אזור חדש לפעילות נפט, אשר מטרתם להציג את ההשפעות המסחריות והסביבתיות של פעילות הנפט, ובכלל זה הערכת הסיכויים לזיהום (תקנה 6a). משרד האנרגיה יכין הצעת תכנית לביצוע תסקירי השפעה, אשר תתאר את תוכן ההחלטה, את מטרות התסקיר, את אפשרויות הפיתוח השונות וכל מידע רלוונטי נוסף. משרד האנרגיה יגיש את הצעת התכנית להערות הרשויות הרלוונטיות, ארגוני התעשייה והציבור (תתפרסם באינטרנט). יש לאפשר לכל הפחות 6 שבועות להגשת הערות. העתק של התכנית הסופית המאושרת (לאחר הטמעת ההערות) ישלח לאותם גורמים שהגיבו על הצעת התכנית. יש להכין דו"ח המפרט את ההערות שהתקבלו וכיצד השפיעו על התכנית הסופית (תקנה 6b).

התסקיר יתבסס על התכנית המאושרת ויכלול, בין היתר, תיאור האזור המתוכנן לפתיחה; התייחסות לתכניות ולמטרות סביבתיות לאומיות הרלוונטיות לאזור; תיאור השפעות של פעילות הנפט על פעילות מסחרית, חברתית וכלכלית; תיאור ההיבט הסביבתי וההשפעות של פתיחת

הפקולטה למשפטים

Faculty of Law

מוקד מחקר יישומי למשאגי סביבה ימית ומשפט

האזור לפעילות הנפט על בעלי חיים וצמחים, קרקעית הים, המים, האוויר האקלים, הנוף והמוכנות בשעת חירום (וההשפעה הכוללת של כל הגורמים הנ"ל); סיכום קצר של המידע והשיטות ששימשו לתיאור ההשפעות; הערכת הצורך לבצע בדיקות נוספות לפני פתיחת האזור; הערכת הצורך באמצעי ניטור ותיאור האמצעים למניעת נזקים פוטנציאליים (תקנה 6c).

משרד האנרגיה יפרסם את תסקיר ההשפעה (כולל מסמכי רקע ודו"חות מדעיים) להתייעצות עם הרשויות הרלוונטיות, ארגוני התעשייה והציבור (יפורסם גם באינטרנט). יש לאפשר פרק זמן סביר להגשת הערות (לרוב 3 חודשים). על בסיס ההערות משרד האנרגיה יחליט אם יש צורך בהערכות נוספות. כל הערכה נוספת שבוצעה תוגש להתייעצות עם הגורמים ששלחו הערות בשלב הראשון (מינימום שבועיים להערות נוספות) (תקנה 6c).

ההצעה לפתיחת אזור חדש **תוגש לפרלמנט הנורבגי** (Storting). ההצעה תכלול את תסקירי ההשפעה וההערות שהתקבלו במהלך תהליך ההתייעצות (תקנה 6d).

סבבי רישיונות הפקה באזורים הפתוחים לפעילות נפט

רישיונות הנפט במדף היבשת בנורבגיה מוקצים לרוב בהליך של סבבי רישיונות **licensing rounds**. מדף היבשת הנורבגי מחולק לבלוקים (סעיף 2-3 לחוק הנפט). משרד האנרגיה ממליץ על הכללת בלוקים מסוימים בסבב רישיונות על בסיס ביקושים מהתעשייה, על בסיס הערכות גיאולוגיות של רשות הנפט הנורבגית ועל בסיס התייעצות עם בעלי עניין מהציבור. הבלוקים המומלצים מוצגים למשרד הדיג וענייני חוף ולמשרד הסביבה. לבסוף, הקבינט הממשלתי מחליט על הקצאת הבלוקים ומשרד האנרגיה מוציא הודעה פומבית על הבלוקים, הקריטריונים ולוחות הזמנים למתן רישיון הפקה (סעיף 5-3 לחוק הנפט ותקנה 7 לתקנות הנפט).¹⁹ קיימים שני סוגי סבבי רישיונות במדף היבשת הנורבגי:²⁰

- **סבבי רישיונות רגילים (קיימים משנת 1965)** - מתקיימים לרוב כל שנה שניה ומתייחסים לאזורים חדשים ופחות מפותחים (frontier areas), שטרם נחקר בהם פוטנציאל הנפט ויש לגביהם פחות מידע גאולוגי וטכני. חברות המעוניינות לפעול באזורים אלה חייבות להוכיח ניסיון רב, מומחיות טכנית וגאולוגית ויכולת כלכלית. לרוב מוקצה בלוק אחד (שגודלו כ-500 קמ"ר) פר רישיון.

¹⁹ ראו מצגת של משרד האנרגיה

<http://www.uio.no/studier/emner/jus/jus/JUR5411/v11/undervisningsmateriale/licensing.pdf>
יש לציין כי המלך רשאי להעניק רישיון הפקה גם ללא הכרזה על סבב רישיונות, בתנאי שניתנה הזדמנות לבעלי רישיונות ההפקה הסמוכים להגיש בקשה לרישיון באזורים אלה (סעיף 5-3 לחוק).
²⁰ לפירוט ראו אתר משרד האנרגיה - <http://www.regjeringen.no/en/dep/oed/Subject/Oil-and-Gas/licensing-rounds-on-the-norwegian-contin.html?id=481292>

הפקולטה למשפטים

Faculty of Law

מוקד מחקר יישומי למשאגי סביבה ימית ומשפט

- סבבי רישיונות באזורים מוגדרים מראש (Predefined Areas (APA) (קיימים משנת 2003) - מתקיימים פעם בשנה ומתייחסים לאזורים מפותחים הסמוכים לתשתיות קיימות ומתכונות. לרוב הרישיון באזור מוגדר מראש מכסה אזור קטן יותר מאשר ברישיון רגיל.

מידע על סבבי הרישיונות, הבקשות שהוגשו ורישיונות ההפקה שהוענקו ניתן למצוא באתר משרד האנרגיה.²¹

3.2 תיאור רישיונות הנפט הנורבגים

חוק הנפט הנורבגי מונה 2 סוגי רישיונות:

רישיון אקספלורציה Exploration Licence (פרק 2 לחוק הנפט ופרק 2 לתקנות הנפט)

מטרת רישיון האקספלורציה הינה תרומה למיפוי הגיאולוגי של משאב הנפט. הרישיון מעניק זכות לבצע בדיקות מוקדמות באזור מוגדר (בדיקות גיאולוגיות, פטרופיזיות, גיאופיזיות, גיאוכימיות, גיאוטכניות וקידוחים רדודים עד לעומק של 200 מ') (תקנה 4 לתקנות). הרישיון אינו מאפשר קידוחי אקספלורציה. אין מדובר בזכות חיפוש בלעדית והרישיון אינו מעניק כל זכות עודפת בקבלת רישיון הפקה. הרישיון ניתן ל-3 שנים ואינו נותן זכות חיפוש באזורים המכוסים ברישיון הפקה, אלא אם הוחלט אחרת על ידי משרד האנרגיה (סעיפים 2-1 ו-2-2 לחוק).

הליך הקצאת רישיונות אקספלורציה שונה מהליך הקצאת רישיונות הפקה (אין סבבי רישיונות, אך גם הם ניתנים רק באזורים הפתוחים לפעילות נפט). הבקשה לרישיון אקספלורציה תוגש לרשות הנפט הנורבגית. הבקשה תפרט את פרטי המבקש, האזור המבוקש, מטרת ואופן החיפוש וכל מידע נוסף הנדרש על ידי הרשות (תקנה 3 לתקנות). הרשות מוסמכת להתנות את הרישיון בתנאים שונים (למשל, לחייב להעביר לרשות מידע אודות הסחר בתוצאות החיפוש) (תקנה 4 לתקנות).

לרוב, מבקשי רישיון האקספלורציה הם חברות לסקרים סיסמיים המעוניינות למכור את המידע למפעילים במדף היבשת.²² יש לציין כי בנוסף למידע הסימני המתקבל מחברות הנפט, רשות הנפט הנורבגית מבצעת בעצמה סקרים סיסמיים מפעם לפעם ואף מוכרת את המידע.²³

²¹ <http://www.regjeringen.no/en/dep/oed/Subject/Oil-and-Gas/licensing-rounds-on-the-norwegian-contin.html?id=481292>

²² <http://www.npd.no/en/Topics/Seismic/Temaartikler/Seismic-surveys-on-the-shelf--an-introduction>

²³ מידע על הסקרים הסימניים שמבצעת רשות הנפט הנורבגית ניתן למצוא באתר <http://www.npd.no/en/Topics/Seismic>

הפקולטה למשפטים

Faculty of Law

מוקד מחקר יישומי למשאגי סביבה ימית ומשפט

רישיון הפקה Production Licence (פרק 3 לחוק הנפט ופרק 3 לתקנות הנפט)

רישיון ההפקה הינו השיטה המרכזית להקצאת זכויות נפט וגז במדף היבשת הנורבגי (מאז שנת 1965 הוקצו מעל 600 רישיונות הפקה). לכן, במסמך זה נתמקד ברישיון ההפקה. כאמור, רישיונות ההפקה מוקצים בסבבי רישיונות ומוענקים על בסיס קריטריונים מסוימים, אשר יפורטו בהמשך.

רישיון ההפקה מעניק זכות בלעדית לחיפוש ולהפקת נפט וגז באזור הרישיון (סעיף 3-3 לחוק). רישיון ההפקה ניתן לתקופה ראשונה (initial period) של עד 10 שנים (המכונה "תקופת האקספלורציה"). בעל הרישיון, אשר עמד בדרישות תכנית העבודה (כולל קידוחי אקספלורציה) ובתנאי הרישיון, רשאי לבקש להאריך את הרישיון מעבר לתקופה הראשונה. ככלל ניתן להאריך את הרישיון עד לתקופה של 30 שנה ובמקרים מסוימים עד לתקופה של 50 שנה (סעיפים 3-8 ו-9 לחוק הנפט). כיום, אם בתום תקופת האקספלורציה לא נתגלו סימני נפט או גז או לא נתגלו כמויות מסחריות יש להחזיר את שטח הרישיון.²⁴ הנחיות לגבי המידע שיש להגיש לרשות הנפט עם החזרת השטח ניתן לראות באתר הרשות.²⁵

הבקשה לרישיון הפקה תוגש למשרד האנרגיה עם העתק לרשות הנפט הנורבגית ותכלול, בין היתר, את פרטי המבקש והאזור המבוקש, מידע על הניסיון והיכולת הפיננסית והטכנית של המבקש, הערכה גיאולוגית של האזור המבוקש ותיאור פעילות הנפט המתכוננת (תקנה 8 לתקנות).

מידע הנוגע לרישיונות הפקה ניתן למצוא באתר רשות הנפט הנורבגית.²⁶

²⁴ עוד על רישיון ההפקה באתר רשות הנפט הנורבגית <http://www.npd.no/en/Topics/Production-licences>

²⁵ [http://www.npd.no/Global/Norsk/2-](http://www.npd.no/Global/Norsk/2-Tema/Utvinningstillatelser/200910_Guide_to_Relinquishment_Status_Report.pdf)

[Tema/Utvinningstillatelser/200910 Guide to Relinquishment Status Report.pdf](http://www.npd.no/Global/Norsk/2-Tema/Utvinningstillatelser/200910_Guide_to_Relinquishment_Status_Report.pdf)

²⁶ <http://factpages.npd.no/factpages/Default.aspx?culture=en>

הפקולטה למשפטים

Faculty of Law

מוקד מחקר יישומי למשאגי סביבה ימית ומשפט

3.3 הערכת היכולות בתחום הבטיחות, הבריאות והסביבה בטרם ההחלטה על הקצאת רישיון הפקה (שלב הגשת הבקשה)

סעיף 1-2 לחוק הנפט קובע כי ניהול משאבי הנפט צריך להיות בראייה ארוכת טווח לטובת החברה הנורבגית בכללותה. לצד יצירת הכנסות למדינה ופיתוח התעשייה, קובע החוק כי יש ל להבטיח רווחה, תעסוקה וסביבה משופרת.

מתן רישיונות הפקה נעשה על בסיס קריטריונים שוויוניים ואובייקטיביים, המבוססים בין היתר על הערכת היכולות בתחום הבטיחות, הבריאות והסביבה. הליך ההערכה מתחיל עם הגשת הבקשה לרישיון למשרד האנרגיה. בעבר, רשות הנפט הנורבגית היתה אחראית על הערכת יכולות המבקש הן מבחינה פיננסית וטכנית והן מבחינת בטיחות וסביבה. אולם מאז הקמתה של הרשות לבטיחות בענף הנפט בשנת 2004, לכל רשות יש תפקיד נפרד בהערכת הבקשה והרשות לבטיחות אחראית על הערכת היכולות מבחינת סביבה, בריאות ובטיחות. שתי הרשויות מקיימות הליך מקביל משותף, הכולל פגישות משותפות עם המבקש, אך כל רשות מכינה דו"ח נפרד המוגש למשרד הרלוונטי עם העתק לרשות האחרת (רשות הנפט למשרד האנרגיה והרשות לבטיחות למשרד העבודה). עם קבלת שני הדו"חות משרד האנרגיה הוא האחראי על המשך הליך קבלת ההחלטה הסופית.²⁷ הצעת ההחלטה מוגשת להערות משרד הדיג ומשרד הסביבה ולבסוף מוגשת לקבינט הממשלתי לקבלת החלטת ההקצאה. הרישיון מוענק על ידי המלך במועצתו (סעיף 3-3 לחוק הנפט).²⁸

תקנה 10 לתקנות הנפט קובעת את הקריטריונים למתן רישיון הפקה, הכוללים את היכולת הטכנית והפיננסית של המבקש ואת תכנית העבודה לחיפוש ולהפקת נפט באזור המבוקש. התקנה מאפשרת הפעלת קריטריונים שוויוניים רלוונטיים נוספים. תקנה 11 לתקנות הנפט קובעת כי התנאים והדרישות למתן רישיון הפקה ולפעילות הנפט בעקבותיו יתבססו אך ורק על הצורך להבטיח פעילות נאותה בשטח המוגדר ברישיון. התנאים לניהול פעילות הנפט צריכים להתבסס על שיקולים של ביטחון לאומי, סדר ציבורי, בריאות הציבור, בטיחות בתעבורה, הגנת הסביבה, הגנת המשאבים הביולוגיים והאוצרות הלאומיים, בטיחות העובדים והמתקנים וניהול תקין של פעולות הייצור וההפקה.

²⁷ פירוט נוסף לגבי ההליך ניתן לראות באתר הרשות לבטיחות בענף הנפט <http://www.ptil.no/player-evaluation/category496.html>

²⁸ ראו מצגת של משרד האנרגיה

<http://www.uio.no/studier/emner/jus/jus/JUR5411/v11/undervisningsmateriale/licensing.pdf>

הפקולטה למשפטים

Faculty of Law

מוקד מחקר יישומי למשאגי סביבה ימית ומשפט

בנורבגיה פותח הליך להערכת היכולות של המבקש לעמוד בדרישות החקיקה בתחום הפיננסי, הטכני, הארגוני ובתחומי הבטיחות, הבריאות והסביבה (prequalification).²⁹ במסגרת הליך ההערכה נדרש מבקש חדש (בעל רישיון או מפעיל) להגיש את המידע הבא:³⁰

- תיאור האתגרים המרכזיים והמטרות של המבקש במדף היבשת הנורבגי והיתרון התחרותי שמבקש יביא לתעשייה הנורבגית;
- תיאור המדיניות של המבקש בתחום הבריאות, הבטיחות והסביבה (מערכת הניהול, ארגון, תכנון, ניטור ופיקוח ועוד);
- סיכום הדו"חות השנתיים בשלוש השנים האחרונות;
- אסטרטגיית ההעסקה של המבקש (מבנה ארגוני, מספר המועסקים, עובדי חברה מול עובדי קבלן, יכולת ארגונית, מיומנות ועוד);
- היכולת הטכנית הפנים ארגונית של המבקש והמשאבים החיצוניים העומדים לרשותו (בתחום הגיאולוגיה והגיאופיזיקה, ניהול מתקנים, טכנולוגיות לפיתוח מאגרים ועוד);
- מדיניות המבקש בנוגע להכשרת הצוות הטכני (תכניות הכשרה, מעקב אחר התפתחויות טכנולוגיות ועוד);
- תיאור פעילות המבקש בתחום המחקר והפיתוח והחדשנות בחמש השנים האחרונות.
- המבקש להיות מפעיל צריך לצרף בנוסף רשימה של שדות הנפט והגז בעולם בהם הוא משמש כמפעיל ולתאר את האמצעים שנקטו ליעול הפעילות. מבקש ללא ניסיון קודם צריך להסביר מדוע הוא מבקש להיות מפעיל כעת.

²⁹ להרחבה ראו אתר הרשות לבטיחות בענף הנפט

<http://www.ptil.no/player-evaluation/category496.html>

³⁰ המידע הנדרש להערכת בעל רישיון - <http://www.npd.no/en/Topics/Production-licences/Theme-articles/Pre-qualification/Documentation-for-licenssee-evaluation>

המידע הנדרש להערכת מפעיל - <http://www.npd.no/en/Topics/Production-licences/Theme-articles/Pre-qualification/Documentation-for-operator-evaluation>

הפקולטה למשפטים

Faculty of Law

מוקד מחקר יישומי למשאגי סביבה ימית ומשפט

4 דרישות בתחום הסביבה והבטיחות במהלך שלבי הרישיון

4.1 שלב הבדיקות המוקדמות (Exploration Surveying) וקידוחי אקספלורציה ("תקופת האקספלורציה")

הדרישות בחלק זה מתייחסות לתקופה הראשונה ("תקופת האקספלורציה") של רישיון ההפקה (הכוללת כאמור קידוחי אקספלורציה). יש לציין כי הדרישות חלות גם על רישיון אקספלורציה ככל שהן נוגעות לבדיקות המוקדמות ולקידוחים רדודים.

התקנות המרכזיות המסדירות את דרישות הבטיחות והסביבה בתקופת האקספלורציה הינן [התקנות לניהול משאב הנפט Regulations relating to resource management in the](#) [\(Resource Management Regulations petroleum activities\)](#).³¹ התקנות הותקנו על ידי רשות הנפט הנורבגית כתקנות משלימות לחוק הנפט ותקנות הנפט בנושאים אשר תחת סמכותה של הרשות. מטרת התקנות הינה לקדם דיאלוג אפקטיבי ושיתוף פעולה בין הרשויות לתעשייה, להבטיח זרימת מידע תקינה ולהבטיח את האינטרסים השונים (למשל, האינטרסים של תעשיית הדיג). התקנות מטילות את האחריות על בעל הרישיון ועל המשתתפים הנוספים בפעילות הנפט בהתאם לתקנות.

4.1.1 שלב הבדיקות המוקדמות (כולל קידוחים רדודים עד 200 מ')

פרק 2 לתקנות לניהול משאב הנפט (תקנות 4-7) קובע הוראות בטיחות והגנת הסביבה **לשלב הבדיקות המוקדמות** (בעבר הוראות אלה היו כלולות בתנאי הרישיון הספציפי). תקנה 4 ותקנה 20 לתקנות לניהול משאב הנפט **מפרטת את המידע שיש להגיש** במסגרת תקנה 6 לתקנות הנפט. תקנה 6 לתקנות הנפט (החלה הן על רישיון אקספלורציה והן הפקה) קובעת כי לא יאוחר מחמישה שבועות לפני תחילת פעילות החיפוש בהתאם לרישיון, בעל הרישיון מחויב להגיש לרשות הנפט הנורבגית, לרשות הדיג ולמשרד הביטחון מידע הנוגע לפעילות החיפוש, ובין היתר, מועד, משך ומיקום הפעילות, שיטות החיפוש ומידע על כלי השיט שישמשו בהם. יש להעביר לרשויות פרטים על המומחה לענייני דיג, שנשכר לצורך הפעילות. במהלך תקופת הפעילות, בעל הרישיון מחויב להגיש לרשויות הנ"ל עדכונים על בסיס שבועי. עם סיום הפעילות, ולא יאוחר משלושה חודשים, בעל הרישיון מחויב להעביר את המידע ואת תוצאות הפעילות לרשות הנפט הנורבגית (גולמי ומעובד). תקנה 4 לתקנות לניהול משאב הנפט מפרטת את המידע שיש להגיש לפני תחילת פעילות החיפוש ובמסגרת העדכונים השבועיים.

³¹ דברי הסבר לתקנות לניהול משאב הנפט ניתן לראות באתר רשות הנפט הנורבגית http://www.npd.no/Global/Engelsk/5-Rules-and-regulations/NPD-regulations/Ressursforskriften_merknader_e.pdf

הפקולטה למשפטים

Faculty of Law

מוקד מחקר יישומי למשאבי סביבה ימית ומשפט

כך, למשל, קובעת התקנה כי בטרם תחילת הפעילות יש להגיש, בין היתר, הערכה האם פעילות החיפוש עלולה לפגוע במשאבי סביבה רגישים. תקנה 20 מפרטת את המידע שיש להגיש עם סיום הפעילות.

בהתאם לתקנה 6 לתקנות הנפט חלה חובה על רשות הנפט הנורבגית לפרסם מידע הקשור לסקרים סיסמיים באינטרנט.³² הנחיות מפורטות לגבי המידע הגיאופיזי שיש להגיש ניתן למצוא באתר רשות הנפט הנורבגית.³³ חלה חובת סודיות על המידע המועבר בהתאם לתקנה 85 לתקנות הנפט (תקופת סודיות של שנתיים למידע, אשר אינו זמין באופן מסחרי והופק על ידי בעל הרישיון במסגרת הרישיון, מרגע פקיעת הרישיון או מרגע ויתור על האזור שממנו הופק המידע, תקופת סודיות של 10 שנים למידע זמין מסחרית מהרגע שבעל המידע קיבל את המידע לרשותו ותקופת סודיות של 5 שנים למידע אחר מהרגע שבעל המידע קיבל את המידע לרשותו). במהלך תקופת הסודיות רק רשות הנפט הנורבגית וחברות הנפט המוסמכות רשאיות לעשות שימוש במידע.

תקנות 5-6 לתקנות לניהול משאב הנפט קובעות **דרישות בטיחות וסביבה לפעילות כלי השיט** המצבעים סקרים סיסמיים ומתייחסות בעיקר **להגנה על פעילות הדיג באזור**. למשל, תקנה 5 קובעת כי כלי שיט המבצעים סקרים סיסמיים צריכים לשמור על מרחק בטוח מספינות ומתקני דיג. במקום שבו **מתבצעת** פעילות דיג יש חובה להימצאותו של מומחה דיג בעת ביצוע הסקרים הסיסמיים, אשר תפקידו לייעץ ללא משוא פנים תוך שקילת מכלול האינטרסים. תקנה 5a קובעת דרישות שונות הנוגעות לדיווח על מיקום כלי השיט ותקנה 6 מתייחסת להכשרתו של מומחה הדיג. תקנה 7 מתייחסת למידע שיש להגיש (בנוסף למידע לפי תקנה 4) בהתייחס לסקרים תת קרקעיים (עד 200 מ').

4.1.2 קידוחים ופעילות הקשורה לבאר

פרק 3 לתקנות לניהול משאב הנפט מפרט את הדרישות מכוח תקנה 46 לתקנות הנפט וקובע, בין היתר, דרישות בתחום הבטיחות והסביבה ביחס לכל סוגי הקידוחים (קידוחים רדודים, קידוחי אקספלורציה וקידוחי פיתוח והפקה) ולפעילות הקשורה לבאר (השלמת קידוח, רכישת מידע, שיקום, תיקון, ניטור, פיקוח ואטימת הבאר).

³² המידע מפורסם באתר רשות הנפט הנורבגית <http://www.npd.no/en/Reporting/Reporting-of-seismic-acquisition>

³³ [http://www.npd.no/Global/Norsk/5-Regelverk/Tematiske-veiledninger/Geophysical %20guidelines e.pdf](http://www.npd.no/Global/Norsk/5-Regelverk/Tematiske-veiledninger/Geophysical%20guidelines_e.pdf)

הפקולטה למשפטים

Faculty of Law

מוקד מחקר יישומי למשאגי סביבה ימית ומשפט

תקנה 8 לתקנות לניהול משאב הנפט קובעת את המידע והבקשות שיש להגיש לפני קידוח ופעילות הקשורה לבאר:

- **קבלת היתר לקידוחי אקספלורציה:** יש לקבל מרשות הנפט הנורבגית היתר לקידוחי אקספלורציה. ההיתר מוענק על בסיס **בקשת רישום** (application of registration) **ותכנית קידוח** (drilling programme) ובתנאי שהתקבלו כל שאר ההיתרים והאישורים מרשויות אחרות (בעיקר מכוח תקנות בתחום הבריאות, הבטיחות והסביבה עליהם יפורט בהמשך). תכנית הקידוח צריכה לספק מידע גיאולוגי וטכני. לענין התוכן של תכנית הקידוח דברי ההסבר לתקנה 8 לתקנות לניהול משאב הנפט מפנים לסטנדרטים הקבועים ב-NORSOK D-010 (Drilling and well operations, Revision 3). לגבי בקשת הרישום – בעל הרישיון מחויב לקבל מרשות הנפט הנורבגית מספר באר וציון מסלול הבאר בטרם ביצע פעילות קידוח. הדרישה לרישום כוללת את כל הקידוחים (כולל קידוחים רדודים מעל 25 מ'). פרק 4 לתקנות לניהול משאב הנפט קובע הוראות לענין רישום וסיווג בארות ומשאבי נפט. הנחיות מפורטות לענין רישום וסיווג הבארות ניתן למצוא באתר רשות הנפט הנורבגית.³⁴
- **הגשת תכנית כללית:** יש להגיש תכנית כללית לקידוחים ולפעילות בארות במסגרת תכנית הפיתוח וההפקה (PDO) או במסגרת הבקשה לפטור מהגשת PDO (על תכנית ה-PDO יורחב בהמשך). לפי סעיף ההגדרות התכנית הכללית כוללת את כל המידע הרלוונטי לקידוחי פיתוח.
- **הגשת מידע על בדיקות המאגר** (formation test) בהתייחס לבארות אקספלורציה ופיתוח לפני תחילת ההפקה. בהתאם לדברי ההסבר המידע צריך לכלול, בין היתר, הערכה של ההשפעות על הסביבה.
- **הגשת מידע על אטימה סופית של הבאר בטרם ביצועה.**

יש לציין כי בהתאם לתקנות המסגרת המתייחסות לתחום הבטיחות, הבריאות והסביבה נדרש לקבל אישור (**consent**) מהרשות לבטיחות בענף הנפט לפני קידוח אקספלורציה לעומק של יותר מ-200 מטר מתחת לקרקעית הים. כמו כן נדרש לקבל אישור לעמידה בדרישות (Acknowledgement of Compliance) בטרם הפעלת מתקן קידוח נייד.³⁵ על כך יפורט בהמשך.

³⁴ <http://www.npd.no/en/Regulations/Guidelines>

³⁵ ראו עוד באתר הרשות לבטיחות בענף הנפט <http://www.ptil.no/exploration-drilling/category498.html>

הפקולטה למשפטים

Faculty of Law

מוקד מחקר יישומי למשאבי סביבה ימית ומשפט

תקנה 9 לתקנות לניהול משאב הנפט מחייבת את בעל הרישיון לאסוף מידע גיאולוגי וטכני וקובעת את המידע שיש לאסוף ביחס ל- Logs, Fluids, Cores, Cuttings. תקנות 22-25 לתקנות לניהול משאב הנפט מחייבות דיווח יומי לרשות הנפט הנורבגית על פעילות הקידוח והפעילות הקשורה לבאר, הגשת דגימות ומידע הקשור ל- Fluids, Cores, Cuttings ועוד והגשת דו"ח סופי הכולל מידע גיאולוגי וטכני עם סיום הפעילות. הנחיות מפורטות להגשת הדו"ח הסופי ניתן לראות באתר רשות הנפט הנורבגית.³⁶ תקנות 26-29 קובעות הוראות לעניין הגשת מידע ודיווח חודשי ושנתי בשלב ההפקה.

4.2 שלב הפיתוח וההפקה (קידוחי פיתוח, הקמה והפעלה של מתקני הפקה קבועים, הנחת צינורות, הליכי אחסון וטיפול בגז ונפט)

4.2.1 דרישות בתחום הסביבה והבטיחות בהתאם לחוק הנפט והתקנות מכוחו

פרק 4 לחוק הנפט מחייב שני היתרים מרכזיים לצורך תחילת פעילות הפיתוח וההפקה: אישור לתכנית פיתוח והפקה של מאגרי הנפט (סעיף 2-4 לחוק)³⁷ (להלן – אישור תכנית PDO) והיתר ספציפי להתקנה ולתפעול מתקני הולכה וניצול נפט (סעיף 3-4 לחוק) (להלן – אישור תכנית PIO).³⁸

תכנית ה-PDO ותכנית ה-PIO מוגשות למשרד האנרגיה ולמשרד העבודה עם העתק לרשות הנפט הנורבגית והרשות לבטיחות בענף הנפט.³⁹ בנוסף, משרד הסביבה והמשרד לענייני דיג וחופים והגופים הכפופים להם (רשות האקלים ומניעת זיהום ורשות הדיג בהתאמה) רשאים להגיש הערות במהלך הליך אישור התכניות. משרד האנרגיה אמון על התיאום בין הרשויות וכל הגופים מעבירים את המלצותיהם והערותיהם אליו. הנחיות מפורטות לעניין הכנת ותוכן התכניות והגופים המעורבים בהליך האישור ניתן לראות באתר רשות הנפט הנורבגית.⁴⁰

תכניות ה-PDO וה-PIO כוללות פרק פיתוח (development) או התקנה (installation) בהתאמה ופרק תסקיר השפעה (impact assessment), אשר עליהם יפורט מיד. על בסיס תסקיר ההשפעה ופרקי הפיתוח וההתקנה, משרד האנרגיה מכין טיוטת החלטה, אשר לאחר התייעצות עם המשרדים הרלוונטיים מוגשת לאישור הפרלמנט (Storting) או לאישור המלך במועצתו (King in Council), תלוי בגודל התכנית והיקף ההשקעה. הליך אישור התכניות נע

³⁶ http://www.npd.no/Global/Norsk/5-Regelverk/Tematiske_veiledninger/B_og_b_digital_rapportering_e.pdf

³⁷ Plan for development and operation of the petroleum deposit

³⁸ Specific licence to install and to operate facilities for transport and utilisation of petroleum

³⁹ בתכניות הקשורות להולכת גז ולטיפולו יש להגיש העתק גם ל-Gassco.

⁴⁰ http://www.npd.no/Global/Engelsk/5-Rules-and-regulations/Guidelines/PDO-PIO-guidelines_2010.pdf

הפקולטה למשפטים

Faculty of Law

מוקד מחקר יישומי למשאגי סביבה ימית ומשפט

בין חודשיים לששה חודשים, כאשר הליך התסקיר מתחיל כששה חודשים קודם להגשת התכנית.⁴¹ משרד האנרגיה מחויב לפרסם לציבור את הסיבות לאישור או אי אישור התכנית. הודעת האישור צריכה לכלול, בין היתר, את תנאים הסביבתיים שהתכנית נדרשת לעמוד בהם והאמצעים למניעת השפעות שליליות על הסביבה (תקנות 20 ו-29 לתקנות הנפט).

במקרים מסוימים ניתן לקבל פטור מאישור התכנית. בקשת הפטור מוגשת למשרד האנרגיה. אולם גם במקרה זה יש לעמוד בקריטריונים מסוימים ביחס לתסקיר ההשפעה, אשר יפורט בהמשך. פטור מאישור תכנית PDO רלוונטי בעיקר במקרים של מאגרים קטנים, אשר ניתן לפתחם באמצעות מתקנים קיימים, אשר יש להם תכנית PDO מאושרת. השיקולים למתן הפטור מפורטים בהנחיות.⁴²

יש לציין כי הרשויות מעורבות בבחינת הפרויקט כבר בשלב תכנונו (planning phase) ובטרם הגשת תכנית PDO ו-PIO. שלב התכנון מתחיל כאשר הפיתוח הרעיוני הושלם ומוביל את בעל הרישיון להחלטה על יישום הפרויקט. כבר בשלב זה נבחנים פרמטרים הקשורים לסביבה חיצונית, סביבת עבודה, בריאות, בטיחות, מוכנות בשעת חירום, מניעת סיכונים, שימוש בטכנולוגיה חדשה ועוד. פירוט המידע והמסמכים המוגשים בשלב זה ניתן למצוא בהנחיות.⁴³

תכנית PDO (תכנית פיתוח והפקה של מאגרי הנפט)

ס' 2-4 לחוק הנפט קובע כי התכנית תכלול היבטים כלכליים, טכניים, מסחריים, היבטי בטיחות וסביבה ומידע לגבי פירוק המתקנים לאחר סיום הפעילות. כמו כן התכנית תכלול מידע על מתקני הולכה וניצול נפט (אשר כאמור לשם התקנתם והפעלתם יש לבקש היתר מיוחד). לגבי מתקנים המוקמים ביבשה יש לציין בנוסף את הבקשות, שהוגשו בהתאם לחקיקה רלוונטית החלה על מתקנים ביבשה (למשל, Planning and Building Act).

תקנות 20-21 לתקנות הנפט קובעות כי תכנית ה-PDO צריכה לכלול תיאור של הפיתוח ותסקיר השפעה (כולל ההערות שהוגשו במסגרת הליך הכנת תסקיר ההשפעה). פרק הפיתוח צריך להתייחס להיבטים כלכליים, טכניים, סביבתיים ובטיחותיים של הפיתוח ולכלול בין היתר, תיאור אסטרטגיית הפיתוח, תיאור היבטים גיאולוגיים, הנדסיים וכלכליים, תיאור פתרונות טכניים (ובכלל זה פתרונות שנועדו למנוע ולמזער זיהום סביבתי), מידע על מערכות הניהול, מידע על תחזוקה ותפעול שוטף, מידע על בקשות לאישורים ולהיתרים בהתאם לחקיקה רלוונטית אחרת, מידע על פירוק וסילוק המתקנים עם סיום הפעילות, מידע על מתקני הולכה

⁴¹ שם, ראו תרשים 1.1 המתאר את ההליך המנהלי לאישור התכנית.

⁴² שם, סעיף 1.8 להנחיות.

⁴³ שם, סעיף 1.3 ופרק 2 להנחיות.

הפקולטה למשפטים

Faculty of Law

מוקד מחקר יישומי למשאגי סביבה ימית ומשפט

וניצול, מידע על אמצעים טכניים למוכנות בשעת חירום, מידע הנדרש בהתאם לתקנות הבטיחות וכל מידע אחר הנדרש לניהול המשאב. פירוט בנוגע לתוכן פרק הפיתוח ניתן למצוא בהנחיות.⁴⁴

תכנית PIO (תכנית להתקנה ולתפעול מתקני הולכה וניצול נפט)

סעיף 3-4 לחוק הנפט מחייב קבלת היתר ספציפי להתקנה ולתפעול מתקני הולכה וניצול נפט כאשר זכות זו אינה נובעת מתוכנית PDO מאושרת. הבקשה צריכה לכלול תכנית לבניה, למיקום, לתפעול ולשימוש של המתקנים (כולל צינורות, מתקני הנזלה, מתקנים לייצור ולהולכת חשמל ומתקנים אחרים להולכה ולניצול נפט). הוראות החלות על תכנית PDO חלות בשינויים המחויבים על תכנית PIO.

תקנות 28-29 לתקנות הנפט קובעות כי תכנית ה-PIO צריכה לכלול את תיאור הפרויקט ותסקיר סביבתי (כולל ההערות שהוגשו במהלך הליך התסקיר הסביבתי). משרד האנרגיה רשאי להעניק את הרישיון בתנאים הקשורים, בין היתר, לבעלות על המתקן, למיקום, למסלול ולקיבולת של הצינורות. כמו כן משרד האנרגיה רשאי לקבוע את תעריפי השימוש במתקנים, את נהלי השימוש על ידי צדדים אחרים ועוד. תיאור פרויקט ההתקנה והתפעול צריך להתייחס להיבטים כלכליים, טכניים, סביבתיים ובטיחותיים ולכלול בין היתר, מידע על מסלול וקיבולת הצינורות, מידע על הבעלות של המתקנים, תיאור פתרונות טכניים (ובכלל זה פתרונות שנועדו למנוע ולמזער זיהום סביבתי), מידע על מערכות הניהול, מידע על תחזוקה ותפעול שוטף, מידע על היבטים כלכליים, מידע על בקשות לאישורים ולהיתרים בהתאם לחקיקה רלוונטית אחרת, מידע על פירוק וסילוק המתקנים עם סיום הפעילות, מידע על אמצעים טכניים למוכנות בשעת חירום, מידע הנדרש בהתאם לתקנות הבטיחות וכל מידע אחר הנדרש לניהול המשאב. פירוט בנוגע לתוכן פרק ההתקנה ניתן למצוא בהנחיות.⁴⁵

יש לציין כי תקנה 27 לתקנות המסגרת דורשת הגשת מידע נוסף הרלוונטי לבריאות, בטיחות וסביבה במסגרת הבקשה לאישור תכנית ה-PDO ותכנית ה-PIO. תקנה זו נלווית לתקנות 21 ו-29 לתקנות הנפט הנ"ל, ויפורט עליה בהמשך. לענין זה ראו פרק 6 להנחיות.⁴⁶

⁴⁴ שם, פרק 4 להנחיות.

⁴⁵ שם, פרק 5 להנחיות.

⁴⁶ שם, פרק 6 להנחיות.

הפקולטה למשפטים

Faculty of Law

מוקד מחקר יישומי למשאגי סביבה ימית ומשפט

תסקיר השפעה (Impact Assessment)

כאמור, בהתאם לחוק הנפט ותקנות הנפט בעל הרישיון מחויב להכין תסקיר השפעה במסגרת הבקשה לאישור תכנית ה-PDO ותכנית ה-PIO. מטרת התסקיר הינה להבהיר את השפעות הפיתוח והפעלת המתקנים על הסביבה, ובכלל זה נכסי תרבות, משאבי טבע והחברה בכללותה, על מנת שאלה יילקחו בחשבון בתכנון ובהכנת תכניות PDO/PIO ובהליך אישורן. התסקיר הינו חלק בלתי נפרד מהתכניות ומהווה בסיס להחלטת הרשויות.

התסקיר הינו הליך הפתוח לכלל הציבור בכל שלביו והוא מאפשר לכל הנוגעים בדבר (משרדים וגופים רלוונטיים, רשויות מקומיות, בעלי אינטרסים שונים והציבור) להגיש הערות והצעות ביחס לתכניות PDO/PIO. הליך ההתייעצות הינו חלק חשוב בהכנת התכניות, כיוון שהוא תורם למציאת פתרונות מגוונים להתמודדות עם ההשפעות הסביבתיות והחברתיות.

הליך התסקיר כולל הכנה ואישור תכנית, אשר על בסיסה יוכן תסקיר ההשפעה על הסביבה. תקנה 22 לתקנות הנפט (ותקנה 29 המחילה את תקנה 22 גם על תכניות PIO) קובעת כי בטרם הגשת תכנית PDO/PIO יגיש בעל הרישיון למשרד האנרגיה **הצעת תכנית לתסקיר השפעה על הסביבה**. ההצעה צריכה לכלול תיאור קצר של פעילות הפיתוח/התקנת מתקנים וההשפעות הצפויות על פעילויות מסחריות אחרות ועל הסביבה, כולל השפעות סביבתיות חוצות גבולות. הצעת התכנית צריכה לתאר את האופן בו יתבצע התסקיר. כמו כן הצעת התכנית צריכה להביא בחשבון הוראות של חקיקה נפרדת כמו, למשל, חוק המגוון הטבעי משנת 2009 (The Nature Diversity Act). יש להעביר את הצעת התכנית להערות הגורמים הרלוונטיים. פרק הזמן להגשת ההערות לא יפחת משה שבועות (ככלל נותנים 12 שבועות להערות). משרד האנרגיה יחליט על תוכנה של התכנית הסופית על בסיס ההצעה וההערות. העתק של התכנית הסופית יופץ לכל מי שהגיש הערות.

במקרה של **השפעות סביבתיות חוצות גבולות**, משרד האנרגיה צריך להעביר את התכנית לתסקיר השפעה על הסביבה למדינה הרלוונטית, אשר יכולה להשתתף בהליך התסקיר (תקנה 22c לתקנות הנפט). החובה מבוססת על אמנת Espoo משנת 1991.⁴⁷

תקנה 22a לתקנות הנפט (ותקנה 29) קובעת את **תוכנו של תסקיר ההשפעה**, אשר יוכן על בסיס התכנית הנ"ל. התסקיר יתאר את הסיבות להשפעות האפשריות על פעילויות מסחריות אחרות ועל הסביבה, כולל אמצעים למניעת השפעות אלה. בין היתר, התסקיר צריך לשקול ולתאר את פתרונות הפיתוח האלטרנטיביים, אשר נבחנו על ידי בעל הרישיון והסיבות לבחירת

⁴⁷ שם, סעיף 3.9 להנחיות.

הפקולטה למשפטים

Faculty of Law

מוקד מחקר יישומי למשאגי סביבה ימית ומשפט

אסטרטגיית הפיתוח; את ההשפעות הסביבתיות (פליטות לים, לאוויר וליבשה, השפעה על נכסים חומריים ועל נכסי תרבות ומורשת, הפתרונות הטכניים והאמצעים למניעה ולמזעור ההשפעות הסביבתיות השליליות); את הבקשות להיתרים בהתאם לחקיקה רלוונטית אחרת; את אפשרויות פירוק המתקנים עם סיום הפעילות; את האמצעים הטכניים למוכנות בשעת חירום; את הניטור הסביבתי של האזור ועוד.

יש לפרסם את התסקיר (כולל חומר רקע) להערות הגורמים הרלוונטיים. פרק הזמן להערות לא יפחת משה שבועות (ככלל 12 שבועות). על בסיס ההערות משרד האנרגיה רשאי לדרוש מידע נוסף. כל מידע חדש יפורסם להערות (פרק הזמן להערות לא יפחת משבועיים). הליך ההתייעצות צריך להסתיים לפני הגשת תכניות ה-PIO/PDO לרשויות. הצעת ההחלטה של משרד האנרגיה צריכה להעריך את השפעות הפיתוח/התקנת המתקנים ולבחון את ההערות שהתקבלו. הצעת ההחלטה צריכה לשקול האם לקבוע תנאים להפחתת ההשפעות השליליות ולפיצוי בגיבן.

משרד האנרגיה רשאי להעניק פטור מהגשת תסקיר השפעה בתכנית PDO במקרים בהם הפיתוח מתייחס להפקה, אשר אינה עולה על 4000 חביות נפט ביום או על 500,000 מ"ק של גז טבעי ביום ואשר אין לה השפעה משמעותית על הפעילות המסחרית או הסביבה (תקנה 22b לתקנות הנפט). משרד האנרגיה רשאי לתת פטור מהגשת תסקיר השפעה בתכנית PIO במקרים בהם התכנית מתייחסת לצינורות, אשר קוטרם אינו עולה על 800 מ"מ ואורכם אינו עולה על 40 ק"מ, ואין לה השפעה משמעותית על הפעילות המסחרית או הסביבה (תקנה 29).

מידע מפורט על הליך התסקיר ותוכנו ניתן למצוא בהנחיות.⁴⁸

יש לציין כי בנוסף לתסקיר המכוון לפיתוח של שדה ספציפי **Field-Specific Impact Assessment (FIA)**, אשר תואר לעיל, רשאי משרד האנרגיה לדרוש מבעל הרישיון, במקרים מסוימים, תסקיר השפעה אזורי **Regional Impact Assessment (RIA)** (סעיף 2-4 לחוק הנפט). בעל הרישיון רשאי לבצע תסקיר אזורי גם מיוזמתו. במקרים אלה, התסקיר הספציפי חייב להתבסס על התסקיר האזורי. הליך ההכנה של התסקיר האזורי והליך ההתייעצות דומה לזה של התסקיר הספציפי.⁴⁹ תחום האזור הגאוגרפי עבור תסקיר אזורי משתנה מנושא לנושא (למשל, האזור לבחינת ההשפעות של הזרמת מזהמים לים שונה מהאזור לבחינת ההשפעות של פליטות מזהמים לאוויר). כיוון שהאזור הגיאוגרפי הראוי לבחינת ההשפעות השונות משתנה מנושא לנושא, ברוב המקרים התסקיר האזורי יהיה מבוסס נושא. למשל, השפעות

⁴⁸ שם, פרק 3 להנחיות (בעיקר סעיפים 3.7 ו-3.8).

⁴⁹ שם, סעיף 3.7.2.2 להנחיות.

הפקולטה למשפטים

Faculty of Law

מוקד מחקר יישומי למשאגי סביבה ימית ומשפט

אזריות על הסביבה הטבעית והמשאבים כתוצאה מפליטות לאוויר (כולל NO_x ו-
mmVOC); השפעות אזריות על הסביבה הטבעית והמשאבים כתוצאה מהזרמות לים (כולל שמן
וכימיקלים); השפעות אזריות על תעשיית הדיג ותעשיות ימיות אחרות; השפעות חברתיות של
הפעילות; השפעות על נכסי מורשת ותרבות וכו'.⁵⁰

יש לציין כי תסקיר השפעה בהתאם לחוק הנפט אינו פוטר מתסקירי השפעה והיתרים שונים
המחויבים בהתאם לחקיקה נפרדת כמו חוק התכנון והבניה ותקנות תסקירי השפעה
(Planning and Building Act and the IA Regulations), משרד האנרגיה יתאם את
הפעילות מול הרשויות האחרות.⁵¹

נושאים נוספים בחוק הנפט הנוגעים לתחום הסביבה והבטיחות

פרק 7 לחוק קובע את **האחריות על נזקי זיהום**. סעיף 7-3 לחוק קובע כי ככלל בעל הרישיון
הינו אחראי לנזק שנגרם מזיהום ללא קשר לשאלת האשמה. סעיף 7-10 לחוק קובע כי בטרם
מתן הרישיון משרד האנרגיה רשאי לדרוש ערבות לצורך מילוי החובות של בעל הרישיון וכן
למקרים של אחריות הקשורה לפעילות הנפט. תקנה 73 לתקנות הנפט קובעת כי כל הפעילויות
הנעשות בהתאם לחוק הנפט צריכות להיות מבוטחות כל הזמן (כאשר הביטוח צריך לכסות, בין
היתר, נזקי זיהום).

פרק 8 לחוק קובע הוראות מיוחדות הנוגעות ל**פיצוי של דייגים** נורבגים על הנזק הכספי שנגרם
להם כתוצאה מפעילות נפט באזורי דיג. סעיף 8-2 קובע כי על המדינה לפצות את הדייגים
במקרה שפעילות הנפט אינה מאפשרת את המשך פעילות הדיג או פוגעת בה. המדינה רשאית
לדרוש שיפוי מבעל הרישיון במקרים שבהם היה מחויב למנוע את הנזק (סעיף 8-3 לחוק מטיל
אחריות על בעל הרישיון במקרה של נזקי זיהום).

פרק 9 לחוק קובע הוראות מיוחדות **הקשורות לבטיחות**. סעיף 9-1 לחוק מחייב כי פעילות
הנפט תתבצע תוך **שמירה על רמת בטיחות גבוהה** תוך התאמה להתפתחות הטכנולוגית.
סעיף 9-2 לחוק מחייב את בעל הרישיון והמשתתפים האחרים בפעילות הנפט להחזיק **תכנית**
מוכנת יעילה להתמודדות עם מצבי חירום העלולים להוביל לקיפוח חיי אדם או לפגיעה בהם,
לזיהום או לפגיעה משמעותית ברכוש. יש לנקוט בכל האמצעים הדרושים למניעת/הפחתת
ההשפעות המזיקות ובכלל זה אמצעים להשבת המצב הסביבתי לקדמותו.

⁵⁰ שם, סעיף 3.8.2 להנחיות.

⁵¹ שם, סעיף 3.10 להנחיות.

הפקולטה למשפטים

Faculty of Law

מוקד מחקר יישומי למשאגי סביבה ימית ומשפט

4.2.2 דרישות בתחום הבטיחות, הבריאות והסביבה מכוח חקיקה נפרדת

החקיקה הרלוונטית:

- [Regulations relating to health, safety and the environment in the petroleum activities and at certain onshore facilities \(the Framework Regulations\)](#)
(להלן - תקנות המסגרת)
- [Regulations relating to management and the duty to provide information in the petroleum activities and at certain onshore facilities \(the Management Regulations\)](#) (להלן – תקנות הניהול)
- [Regulations relating to design and outfitting of facilities, etc. in the petroleum activities \(the Facilities Regulations\)](#)
(להלן – תקנות תכנון המתקנים)
- [Regulations relating to conducting petroleum activities \(the Activities Regulations\)](#) (להלן – תקנות פעילות הנפט)

להלן נתייחס להוראות המרכזיות בהתאם לתקנות הנ"ל:

עקרונות המסגרת

פרק 2 לתקנות המסגרת קובע את הדרישות הבסיסיות להגנת הבריאות, הבטיחות והסביבה:

פעילות זהירה (Prudent activities) תקנה 10 – בפעילות הנפט יש לפעול בזהירות על בסיס הערכה פרטנית וכללית של כל השיקולים הרלוונטיים לבריאות, בטיחות וסביבה. יש לבסס, לשמר ולפתח סטנדרטים גבוהים בתחום הבריאות, הבטיחות והסביבה.

עקרון הפחתת הסיכונים (Risk reduction principles) תקנה 11 – יש למנוע / להפחית ככל האפשר את הסכנה לפגיעה בבני אדם, בסביבה או בנכסים בהתאם לחקיקה הנוגעת לבריאות, בטיחות וסביבה באמצעות בחירת האמצעים הטכניים/הארגוניים המבטיחים את התוצאה הטובה ביותר בהתאם להערכות פוטנציאל הנזק. ההערכות צריכות להתבצע בכל שלבי פעילות הנפט. הדרישה להפחתת הסיכון קובעת כי יש להשיג את הרף המינימלי שנקבע לצורכי בריאות, בטיחות וסביבה (ובכלל זה סף סיכון מקובל acceptance criteria לתאונות רציניות בהתאם לתקנה 9 לתקנות הניהול הנלוות) ללא התחשבות בעלויות. (ר' גם תקנות 4-5 לתקנות הניהול הנלוות).

הפקולטה למשפטים

Faculty of Law

מוקד מחקר יישומי למשאגי סביבה ימית ומשפט

פיתוח יכולת ארגונית (Organisation and competence) תקנה 12 – יש לפתח יכולת ארגונית עצמאית ולהחזיק כוח אדם מיומן המסוגלים להבטיח שפעילות הנפט מבוצעת באופן זהיר בהתאם לתקנות. הרשות לבטיחות בענף הנפט רשאית לדרוש שינויים ארגוניים, ובכלל זה הרכב וכמות כוח האדם. (ר' גם תקנה 14 לתקנות הניהול הנלוות ותקנות 21-23 לתקנות פעילות הנפט).

שיתוף עובדים (Facilitating employee participation) תקנה 13 – יש לשתף את העובדים ונציגיהם בעניינים הקשורים לסביבת העבודה ולבטיחות בפעילות הנפט ולפיתוח מערכות הניהול. יש להבטיח שיתוף זה בכל שלבי הפעילות.

יצירת תרבות ארגונית תקנה 15 – יש לעודד תרבות אירגונית של שמירה על הבריאות, הבטיחות והסביבה בכל שלבי פעילות הנפט באמצעות עבודה שוטפת להפחתת סיכונים ושיפור הבריאות, הבטיחות והסביבה.

דגש על ענייני בריאות תקנה 16 – יש להגן על ענייני בריאות בכל שלבי פעילות הנפט תוך הבטחת שירותי בריאות לכל מי שנמצא על המתקנים בים. שירותי הבריאות צריכים לכלול טיפולים מניעתיים ולספק שירותי רפואה. (פרק 3 לתקנות פעילות הנפט מפרט את הדרישות כמו נוכחות של צוות רפואי מקצועי, החזקת ציוד רפואי מתאים ושמירה על היגיינה ואיכות המזון והשתייה).

פיתוח מערכות ניהול

פרק 3 לתקנות המסגרת קובע את החובה לפתח מערכת לניהול פעילות הנפט המבטיחה יישום של דרישות הבריאות, הבטיחות והסביבה בהתאם לחקיקה הרלוונטית (תקנה 17). יש חובה לוודא כי גם קבלני המשנה מסוגלים לעמוד בדרישות החוק ואכן עומדים בהן (תקנה 18). מערכת הניהול צריכה להקיף את הארגון, ההליכים והמשאבים הנדרשים לצורך עמידה בדרישות החקיקה הרלוונטית.

הוראות מפורטות בעניין מערכת הניהול ניתן למצוא בתקנות הניהול הנלוות. כך, למשל, קובעות תקנות הניהול כי הליך קבלת ההחלטות ותכנון פעילות הנפט צריכים להתבצע בהתאם למטרות ופרמטרים שנקבעו מראש בתחום הבריאות, הבטיחות והסביבה (תקנות 7-15) ובהתאם לניתוח סיכונים ובחינת מוכנות במצבי חירום (תקנות 16-18). תקנות הניהול מחייבות מעקב ופיקוח פנימי (איסוף וניתוח מידע, בחינה ותחקיר של תאונות ומעקב שוטף) ולפעול לשיפור מתמיד בתחום הבריאות, הבטיחות והסביבה (תקנות 19-23). (ר' גם תקנות 20-32 לתקנות ניהול פעילות הנפט).

הפקולטה למשפטים

Faculty of Law

מוקד מחקר יישומי למשאגי סביבה ימית ומשפט

מוכנות במצבי חירום

פרק 4 לתקנות המסגרת קובע את החובה להבטיח מוכנות במצבי חירום. אמצעי החירום צריכים להיות מתואמים בין המתקנים השונים ומתואמים עם אמצעי החירום של הרשויות הרלוונטיות. הרשות לבטיחות בענף הנפט והרשות לאקלים ומניעת זיהום יכולים לחייב להחזיק כלי שיט בכוננות (כולל כלי טיס) בזמן פעילות הנפט (תקנה 20). על המפעילים ברישיונות השונים לשתף פעולה ביניהם ולהבטיח מוכנות במצבי חירום הקשורים לבריאות, בטיחות וסביבה. הרשות לבטיחות והרשות למניעת זיהום יכולים לקבוע תנאים לשיתוף פעולה זה, ובכלל זה בנוגע למימון משותף (תקנה 21). קיימת גם חובה למוכנות של מתקנים ביבשה (תקנה 22). ר' גם **פרק 13 לתקנות פעילות הנפט** (תקנות 73-79) המפרט את ההוראות להכנת תכנית מוכנות במצבי חירום וכן **פרק 6 לתקנות תכנון המתקנים** (תקנות 41-46) המפרט את ציוד החירום וההצלה והחומרים למניעת זיהום שיש להחזיק למקרי חירום.

בנורבגיה המוכנות למקרי חירום מורכבת מתכניות חירום של הגורמים הפרטיים, הרשויות המקומיות והממשלה. הגופים הממשלתיים האחראים במקרי חירום:

המשרד לענייני דיג וחופים (The Ministry of Fisheries and Coastal Affairs) באמצעות מנהל החופים (Norwegian Coastal Administration) אחראי על תיאום בין כל הגופים במקרים של זיהום רציני. משרד הסביבה (The Ministry of the Environment) קובע את הדרישות למוכנות בשעת חירום של רשויות מקומיות וגורמים פרטיים והרשות לאקלים ומניעת זיהום (The Climate and Pollution Agency) מאשרת את התכניות שלהם ומוודאת את העמידה בדרישות.

The Norwegian Clean Seas Association for Operating Companies (NOFO) הינו גוף המאגד מספר חברות הנפט הפועלות במדף היבשת. בנוסף לתכניות הפרטניות של חברות הנפט, הגוף הכין תכניות אזוריות למוכנות במקרי חירום לאורך החוף. ה-NOFO מנהל ומתחזק ציוד, כוח אדם וספינות הערוכים לחירום.⁵²

הגשת מידע ומסמכים

פרק 5 לתקנות המסגרת קובע את החובה לשמור מידע ומסמכים רלוונטיים לתחום הבטיחות, הבריאות והסביבה המעידים על עמידה בדרישות התקנות ולהעמידם לרשות הרשויות הרלוונטיות בהתאם לדרישתן (המסמכים צריכים להיות זמינים בשפה הנורבגית)

⁵² "Facts 2012 - The Norwegian petroleum sector"
[/http://npd.no/en/Publications/Facts/Facts-2012/Chapter-9](http://npd.no/en/Publications/Facts/Facts-2012/Chapter-9)

הפקולטה למשפטים

Faculty of Law

מוקד מחקר יישומי למשאגי סביבה ימית ומשפט

(תקנה 23). תקנה 24 לתקנות הניהול הנלוות קובעת את אופן ארגון והגשת החומרים ותקנה 42 לתקנות הניהול קובעת את פרק הזמן לשמירת המידע.

פרק 8 ופרק 9 לתקנות הניהול הנלוות קובעים את הדיווחים והמידע שיש להעביר לרשות לבטיחות בענף הנפט ולרשויות רלוונטיות נוספות (תקנות 29-42). למשל, דיווח על תאונות ומצבים מסוכנים מסוימים ומידע שוטף על הטיפול במצב, מידע על תוצאות ניטור הסביבה הימית, מידע על סיכוני זיהום, מידע שנתי על פליטות והזרמת מזהמים, מידע על ניתוח סיכונים ומוכנות במצבי חירום, דיווח על נזק לצינורות, מידע על קידוחים ופעילות בבאר, מידע סיסמולוגי ומידע מהסקרים המוקדמים ועוד.

פעילות בהתאם לסטנדרטים מוכרים

תקנה 24 לתקנות המסגרת קובעת כי פעילות בהתאם לסטנדרטים מוכרים בתחום הבטיחות, הבריאות והסביבה המומלצים בהנחיות לתקנות הנלוות (למשל, סטנדרטים של (NORSOK, API ו־ CEN, CENELEC, ISO, IEC)⁵³ תיחשב, ככלל, כראייה לעמידה בתנאי התקנות.⁵⁴ חריגה מהסטנדרטים המומלצים דורשת תיעוד בכתב לעמידה בדרישות התקנות.

האישורים הנדרשים מהרשות לבטיחות בענף הנפט לביצוע פעילות נפט

פרק 5 לתקנות המסגרת מפרט את האישורים הנדרשים לביצוע פעילות נפט, אשר במסגרתם נבחנים תחומי הבריאות, הבטיחות והסביבה:

- **Application for Acknowledgement of Compliance** (תקנה 25) – הרשות לבטיחות בענף הנפט בוחנת את העמידה בדרישות החקיקה של מתקנים ימיים נידים הרשומים במרשם כלי השיט הלאומי ומבצעים פעילות נפט במדף היבשת הנורבגי (כגון, מתקנים שנועדו לקידוח ולהפקה של נפט, אך לא מתקן שנועד לאחסנה בלבד). הרשות מנפיקה אישור לעמידה בדרישות. הבקשה צריכה לכלול מידע טכני על המתקן, מידע על מערכת הניהול והארגון, ובכלל זה התייחסות לתחום הסביבה, הבריאות והבטיחות ותצהיר מארגון העובדים. מידע מפורט המרכז את ההנחיות להגשת הבקשה והסטנדרטים המומלצים לעמידה בדרישות ניתן למצוא באתר של **The Norwegian Oil Industry Association (OLF)**.⁵⁵ הבקשה לאישור עמידה בדרישות יכולה להיות מוגשת באופן

⁵³ רשימת הסטנדרטים ניתן למצוא באתר הרשות לבטיחות בענף הנפט

<http://www.ptil.no/standards/category481.html>

⁵⁴ הנחיות לתקנות המסגרת ולתקנות הנלוות ניתן למצוא באתר הרשות לבטיחות בענף הנפט

<http://www.ptil.no/guidelines/category218.html>

⁵⁵ <http://www.olf.no/PageFiles/1158/AoC%20handbook%202011%20WEBRES.pdf?epslanguage=no>

הפקולטה למשפטים

Faculty of Law

מוקד מחקר יישומי למשאגי סביבה ימית ומשפט

עצמאי או במסגרת הבקשה לאישור תחילת פעילות נפט מסוימת. בכל מקרה אישור לעמידה בדרישות לכשעצמו אינו מקנה זכות להתחיל בפעילות במדף היבשת. אם הבקשה הוגשה באופן עצמאי יש להציג את האישור במסגרת המסמכים הנדרשים בתקנה 29 לצורך קבלת אישור לתחילת פעילות.

- Application for consent (תקנה 29) – לצורך תחילת פעילויות נפט מסוימות והפעלת המתקנים נדרש לקבל אישור מהרשות לבטיחות בענף הנפט. **תקנה 25 לתקנות הניהול** הנלוות קובעת את הפעילויות הדורשות אישור (הבקשה יכולה לכסות מספר פעילויות קשורות): בטרם ביצוע סקרים הכוללים קידוח של יותר מ-200 מטר מתחת לקרקעית הים, בטרם ביצוע קידוח אקספלורציה, בטרם ביצוע פעילות תת ימית מאוישת, בטרם הפעלת מתקן ימי או יבשתי, בטרם ביצוע שינויים משמעותיים בתכנית פיתוח שאושרה, בטרם ביצוע שינויים משמעותיים בעקבות דרישה או היתר של רשות אחרת, בטרם חריגה מפרק הזמן שאושר לפעילות, בטרם העברתו או סילוקו של מתקן ימי. **תקנה 26 לתקנות הניהול** הנלוות קובעת כי על הבקשה לאישור לכלול, בין היתר, מידע על הפעילות המבוקשת, מידע על מערכות הניהול של הפעילות, מידע על ההסכמים עם קבלני משנה, תיאור הבדיקות וההערכות שנעשו בנושאי בריאות, בטיחות וסביבה והאמצעים שיינקטו כתוצאה מהערכות אלה, תיאור אמצעי הפיקוח, תצהיר של נציגי העובדים, תיאור הסיכונים הסביבתיים והתכנית למוכנות במצבי חירום, סקירה של ההיתרים הנוספים הנדרשים מרשויות נוספות, אישור על עמידה בדרישות ותכנית לבאר הראשונה אם הבקשה כוללת קידוח אחד או יותר. הנחיות מפורטות לגבי המידע הנדרש והסטנדרטים המומלצים בהתאם לתקנה 26 ניתן לראות באתר הרשות.⁵⁶

- הגשת מידע הרלוונטי לבריאות, בטיחות וסביבה במסגרת אישור תכנית פיתוח והפקה ותכנית להתקנה והפעלת מתקני הולכה (תקנה 27) – התקנה קובעת כי במסגרת הבקשה לאישור תכניות פיתוח והפקה של מאגרי הנפט Plans for Development and Operation (PDO) ולאישור תכניות להתקנת והפעלת מתקני הולכה Plans for Installation and Operation (PIO) בהתאם לסעיפים 4-2 ו-4-3 לחוק הנפט יש לכלול מידע הנוגע לבריאות, בטיחות וסביבה. תקנה זו נלווית לתקנות 21 ו-29 לתקנות הנפט המפרטות את המידע שיש להגיש במסגרת הבקשה לאישור התכנית, אשר פורט עליהן לעיל. התקנה קובעת כי במסגרת התכניות המוגשות למשרד האנרגיה ולמשרד העבודה (עם העתקים לרשות הנפט הנורבגית והרשות לבטיחות בענף הנפט) יש למסור מידע מפורט הנוגע לתחומי הבריאות, הבטיחות והסביבה ובין היתר, לתאר את המטרות בתחומים אלה, את

הפקולטה למשפטים

Faculty of Law

מוקד מחקר יישומי למשאגי סביבה ימית ומשפט

המנגנון לניהול סיכונים, את התיאום בין כל השותפים בפעילות הנפט בתחומים אלה, את התכנית להטמעת טכנולוגיות חדשות, את תכניות הניטור והפיקוח, את הסטנדרטים שפועלים על פיהם, את התכניות לאספקת שירותי בריאות וטיפולים מניעתיים, את תכניות הקידוח, את הפעילות התת ימית המאוישת, את אזורי הביטחון, את אפשרויות סילוק המתקנים עם סיום הפעילות וכל נושא חשוב אחר לתחום הבריאות, הבטיחות והסביבה.

• הגשת מידע הרלוונטי לבריאות, בטיחות וסביבה במסגרת אישור תכנית להפסקת הפעילות (תקנה 30) – התקנה קובעת כי במסגרת הבקשה לאישור התכנית להפסקת הפעילות וסילוק המתקנים בהתאם לסעיף 1-5 לחוק הנפט, המוגשת למשרד האנרגיה ולמשרד העבודה (עם העתקים לרשות הנפט הנורבגית והרשות לבטיחות בענף הנפט), יש למסור מידע הנוגע לתחומי הבריאות, הבטיחות והסביבה. תקנה זו נלווית לתקנה 44 לתקנות הנפט, אשר יפורט עליה בהמשך. התקנה קובעת כי, בין היתר, יש לתאר את הסיכונים במהלך וכתוצאה מסילוק המתקנים, את השיטה המתכוננת לסילוק, את ההשפעות האפשרויות על שדות ומתקנים סמוכים, את האמצעים למניעת זיהום וכל נושא אחר הנוגע לסילוק זהיר של המתקנים. יש לציין כי בהתאם לחוק למניעת זיהום התכנית מועברת גם לבחינה של הרשות לאקלים וזיהום (Climate and Pollution Agency), אשר יכולה לדרוש מידע נוסף ולהורות על נקיטת אמצעים למניעת זיהום.

פרסום מידע לציבור (תקנה 32) – הרשות לבטיחות בענף הנפט יכולה להורות על פרסום מידע הנוגע לבטיחות. תקנה 41 לתקנות הניהול הנלוות קובעת כי מידע אוקיינוגרפי ומטאורולוגי ומידע הקשור לרעידות אדמה, אשר יש לו חשיבות לנושאי בטיחות בעת ביצוע פעילות הנפט צריך להיות מפורסם לציבור.

סביבת עבודה וזכויות עובדים

פרק 6 לתקנות המסגרת קובע הוראות מיוחדות לפעילות הנפט בים הקשורות לסביבת עבודה וזכויות עובדים. התקנות קובעות את החובה להקים ועדות משותפות לעובדים ולמעבידים, אשר תפקידן לתאם ולדון בנושאים הקשורים לבטיחות וסביבת העבודה (תקנה 34 לתקנות המסגרת ותקנה 4 לתקנות פעילות הנפט הנלוות) ואת הזכות של נציג בטיחות לעצור פעילות מסוכנת (תקנה 35 לתקנות המסגרת ותקנה 29 לתקנות הניהול הנלוות המחייבות לעדכן את הרשות במקרה כזה). התקנות קובעות רשימה ארוכה של זכויות עובדים (כמו גיל מינימום, שעות עבודה ומנוחה, הפסקות, תקופות עבודה בים, חופשות ועוד תקנות 36-44 לתקנות המסגרת). בנוסף, תקנות פעילות הנפט מחייבות להבטיח שירותי בריאות מקצועיים ובדיקות רפואיות סדירות לעובדים (תקנה 5 ו-6). תקנה 7 לתקנות פעילות הנפט מחייבת

הפקולטה למשפטים

Faculty of Law

מוקד מחקר יישומי למשאגי סביבה ימית ומשפט

רישום ומעקב אחר שעות העבודה ותקנה 27 לתקנות הניהול קובעת את החובה לדווח על שעות העבודה לרשות לבטיחות בענף הנפט.

פרק 8 לתקנות פעילות הנפט קובע את הפרמטרים לסביבת עבודה בטוחה. כך, למשל, המעביד צריך לארגן את העבודה באופן שימנע חשיפה מסוכנת ומתחים פיזיים ונפשיים ובאופן שיפחית את הסיכוי לטעויות העלולות להוביל למצבים מסוכנים ותאונות (תקנה 33); המעביד צריך לאגן את העבודה תוך התחשבות בהיבטים ארגונומיים ופסיכולוגיים (תקנות 34-35); המעביד צריך למנוע חשיפה לכימיקלים מסוכנים, לחומרים רדיו-אקטיביים, לרעשים ולתנודות מסוכנות (תקנות 36-38); יש לקבוע הנחיות לעבודה תחת תנאי אקלים מסוימים, להבטיח שימוש בסימני בטיחות ובציוד בטיחות ומיגון אישי ולספק מידע על הסיכונים האפשריים במהלך העבודה (תקנות 40-44). **פרק 4 לתקנות תכנון המתקנים קובע את הסטנדרטים לתכנון סביבת עבודה בטוחה** (תקנות 20-28): תכנון אגרונומי, תכנון למניעת מפגעי מזג אוויר, רעש, רעידות וקרירה, תכנון אור ותאורה ועוד. **פרק 11 לתקנות תכנון המתקנים קובע את הסטנדרטים לתכנון תאי המגורים** ואת החובה לקיומה של מחלקת בריאות ואגף לרפואת חירום במתקנים מאוישים (תקנות 58-61).

תכנון המתקנים הימיים וניהול פעילות הנפט

פרק 7 לתקנות המסגרת מתייחס לנושא תכנון וציוד המתקנים הימיים וניהול פעילות הנפט. **תקנה 45 קובעת את עקרונות הפיתוח,** לפיהם התכנון וההקמה של המתקנים צריכים לאפשר את תפעולם הזהיר. כך גם מתקנים תת ימיים וצינורות צריכים לעמוד בנזק מכני, שעלול להיגרם מפעילות אחרת ולהימנע מפגיעה בציוד/פעילות דיג. **תקנה 46 קובעת כי תכנון פעילות הנפט צריכה להיות מבוססת על מידע** אוקיינוגרפי ומטאורולוגי ומידע הנוגע לרעידות אדמה. הרשות לבטיחות בענף הנפט יכולה להורות על התקנת מכשירים לאיסוף המידע ולחייב את בעל הרישיון בתשלום עבור המכשירים. **תקנה 47 קובעת שהמתקנים צריכים להיות מוקמים במרחק בטוח ממתקנים אחרים וממשאבים סביבתיים רגישים על מנת לא להוות סיכון לפעילויות אחרות ולסביבה החיצונית.** **תקנה 50 קובעת כי המעבידים והעובדים צריכים לחתום מראש על הסכם בטיחות בעבודה במקרים של סכסוך עבודה.**

פרק 4 לתקנות פעילות הנפט קובע כי יש לבצע בדיקות מוקדמות לפני התקנת המתקנים לשם הבטחת התקנה, תפעול ונטישה זהירים של המתקנים. **פרק 5 לתקנות פעילות הנפט קובע כי יש להבטיח תעבורה בטוחה של אנשים ואספקה אל ומהמתקנים ולהבטיח כי רק אנשים מורשים שוהים במתקנים** (הרשות לבטיחות בענף הנפט יכולה לקבוע את סך האנשים הרשאים להימצא על המתקן). **פרק 9 לתקנות פעילות הנפט קובע את החובה לתחזק את**

הפקולטה למשפטים

Faculty of Law

מוקד מחקר יישומי למשאגי סביבה ימית ומשפט

המתקנים בכל שלבי הפעילות. בין היתר, יש לסווג את המערכות והציוד של המתקנים בהתאם לתוצאות הקשורות לתחום הבריאות, הבטיחות והסביבה במקרה של תקלה פוטנציאלית (תקנה 46); יש להכין תכנית תחזוקה הכוללת פיקוח על ביצועים והמצב הטכני (תקנות 47-49); יש לפקח על מערכת הצינורות והמתקנים לוויסות לחץ (תקנה 50-51). **פרק 15 לתקנות פעילות הנפט** קובע הוראות הנוגעות ל**פעילות הקידוח** (תקנות 81-89). התקנות מחייבות לפעול בהתאם לתכנית המבטיחה פעילות בטוחה. התקנות מתייחסות לנושאים כמו מיקום הבארות, קידוח רדוד, פיקוח ואיסוף מידע, מחסומי בארות, נטישת בארות, תפעול מרחוק של צינורות ועוד. **תקנות 91-94 לתקנות פעילות הנפט** קובעות הוראות ביחס ל**תפעול מתקני חשמל, פעולות הרמה, ופעילות תת ימית מאוישת.**

המתקנים צריכים לעמוד בדרישות הטכניות ובסטנדרטים המפורטים בתקנות תכנון המתקנים:

תקנה 4 לתקנות תכנון המתקנים קובע כי יש לבחור את **קונספט הפיתוח** תוך שקילת שיקולים כמו הסיכון לתאונה משמעותית או לזיהום, סוג, מיקום ומשך הפעילות, מאפייני המאגר, הצורך בפיתוח טכנולוגיות חדשות ועוד. **תקנה 5 לתקנות תכנון המתקנים** קובעת כי המתקנים צריכים להיות מתוכננים **לעמוד בעומס** המפורט בתקנה 11; **להפחית את הסיכון לתאונות** משמעותיות; **לקיים את פונקציות הבטיחות** המפורטות בתקנות 7-8; להבטיח דרכי מעבר ופינוי בהתאם לתקנה 13; **להבטיח סביבת עבודה בטוחה** בהתאם לפרק 4 לתקנות; להבטיח תפעול זהיר, **שמירה על בריאות ומניעת זיהום.**

פרק 3 לתקנות תכנון המתקנים מפרט את הדרישות הכלליות לתכנון המתקנים. בין היתר, עמידה בדרישות בתחום הבריאות, בטיחות וסביבה בעת שימוש והכשרת טכנולוגיות חדשות (תקנה 9); תכנון מערכות בהתאם לדרישות באופן שיגביל טעויות אנוש, סיכון לחיי אדם וזיהום (תקנה 10); שימוש בחומרים המבטיחים עמידה בדרישות הבטיחות, הבריאות והסביבה (תקנה 12); עמידה בדרישות של אוורור, מניעת השפעות מזיקות של כימיקלים והפחתת הסיכון לשריפות ופיצוצים (תקנה 14-16); ציוד המתקנים במכשירים לפיקוח ולאיסוף מידע ובמערכות לתקשורת פנים וחוץ (תקנה 17-19).

פרק 5 לתקנות תכנון המתקנים מפרט את הוראות התכנון והמוכנות למקרי שריפה ודליפת גז (תקנות 29-40). **תקנה 47 לתקנות תכנון המתקנים** מפרטת את הוראות התכנון של מתקני חשמל. **פרק 8 לתקנות תכנון המתקנים** (תקנות 48-54) מפרט את הוראות התכנון לקידוחים ומערכות באר (well control equipment, well barriers, compensator and cementing unit, drilling fluid system disconnection systems

הפקולטה למשפטים

Faculty of Law

מוקד מחקר יישומי למשאגי סביבה ימית ומשפט

.Christmas tree and (wellhead,equipment for completion and controlled well flow
תקנה 55 לתקנות תכנון המתקנים מפרטת את הוראות התכנון למתקני הפקה. **תקנות 56-57 לתקנות תכנון המתקנים** מפרטות את הוראות התכנון למבנים תומכים ומערכת הצינורות. **פרקים 12-13 לתקנות תכנון המתקנים קובעים את הוראות תכנון של מתקנים ימיים ומתקני צלילה (תקנות 62-65)** לעניין יציבות ומערכת עגינה. **פרק 14 לתקנות תכנון המתקנים (תקנות 66-73)** קובע הוראות תכנון נוספות בעניין מתקני הרמה ומעליות, מנחת מסוקים, סימון מתקנים וכלי שיט ועוד.

פרק 15 לתקנות תכנון המתקנים (תקנות 74-80) מתייחס ליישום של מספר דירקטיבות אירופאיות הקשורות לענייני בטיחות בפעילות נפט.⁵⁷

ניטור הסביבה הימית

תקנה 48 לתקנות המסגרת קובעת את החובה לניטור הסביבה הימית במהלך פעילות הנפט. יש להבטיח כי כל זיהום הנגרם כתוצאה מהפעילות מפוקח, ממופה, מנותח ומדווח לשם נקיטת הצעדים המתאימים. חובת הניטור של הסביבה הימית מפורטת ב**פרק 10 לתקנות פעילות הנפט** הנלוות והיא כוללת, בין היתר, את החובה לתיאום בין המפעילים לניטור איכות המים וקרקעית הים בכל עת (תקנה 52); את החובה למפות את המצב הסביבתי הקיים (baseline survey) בטרם ביצוע פעילות מסוימת (בטרם ביצוע קידוח אקספלורציה באזור חדש או באזור סביבתי רגיש או בטרם ביצוע קידוחי הפקה) (תקנה 53); את החובה להכין תכנית לניטור קרקעית הים (סדימנטים, רכיכות, בעלי חיים) ותכנית לניטור עמודת המים (water column) ולהגישה לרשות לאקלים ולמניעת זיהום. יש לבצע ניטור של קרקעית הים ומצב עמודת המים כל שלוש שנים וניטור של ההשפעות על עמודת המים פעם בשנה (תקנות 54-55); את החובה לדווח על תוצאות הניטור לרשות לאקלים ומניעת זיהום (תקנה 56); את החובה לפתח מערכת מדידה המבטיחה זיהוי ומיפוי של זיהום רציני, את החובה לבצע סקרים סביבתיים במקרה של זיהום כזה לזיהוי הנזקים למשאבים רגישים בסביבה הימית והחופית ואת החובה לאפיין ולמדוד את המזהמים הקשורים לפעילות הנפט (תקנות 57-59).

⁵⁷ Council Directive 87/404/EEC relating to simple pressure vessels.

Council Directive 89/686/EEC relating to personal protective equipment and the changes made in Council Directive 93/95/EEC.

Council Directive 75/364/EEC relating to aerosols and the changes in Commission Directive 94/1/EEC.

Council Directive 89/336/EEC and Council Directive 92/31/EEC (electromagnetic compatibility –EMC).

Council Directive 94/9/EU relating to equipment and safety systems for use in areas where there is a risk of explosion (ATEX).

הפקולטה למשפטים

Faculty of Law

מוקד מחקר יישומי למשאגי סביבה ימית ומשפט

פליטות והזרמת מזהמים לסביבה החיצונית

פרק 11 לתקנות פעילות הנפט קובע את הסטנדרטים הנוגעים לפליטות והזרמת מזהמים לים ולאטמוספירה:

מים המכילים שמן (oily water) - תקנה 60 קובעת את הסטנדרט להזרמת מים המכילים שמן לים (נמוך ככך האפשר, לא יעלה על 30 מ"ג לליטר בממוצע לחודש). יש לקבל היתר הזרמה בהתאם לחוק לפיקוח על זיהום.⁵⁸

פליטות לאוויר - תקנה 61 מחייבת לקבל היתר לפליטות לאוויר בהתאם לחוק לפיקוח על זיהום.⁵⁹ בנוסף, החוק מטיל מס על פליטות CO₂ לאוויר במהלך פעילות נפט (למשל, שריפת נפט, שחרור גז טבעי לאוויר, הפרדת CO₂ מהנפט ופליטתו לאוויר במהלך פעילות ההפקה). [Act 21 December 1990 no 72 relating to tax on discharge of CO₂ in the petroleum activities on the continental shelf](#)

כימיקלים – תקנה 62 מחייבת לבצע בדיקות אקו-טוקסיקולוגיות (רעלות סביבתית) לכימיקלים שמשמשים בהם / מזרימים אותם לים במהלך פעילות הנפט במדף היבשת. יש לבצע את הבדיקות בהתאם לעקרונות OECD (good laboratory practice (GLP)) ואמנת OSPAR. התקנה מפרטת את הסטנדרטים ואת הבדיקות שיש לבצע. תקנה 63 מחייבת לקטלג את הכימיקלים על בסיס מאפייני החומר בהתאם לקטיגוריות השונות המפורטות בתקנה. תקנה 64 מחייבת לבצע תסקיר סביבתי הבוחן את פוטנציאל הנזק הסביבתי של הכימיקלים. יש לבצע את התסקיר: לפני שימוש בכימיקלים חדשים; כאשר חותמים על הסכם כימיקלים; כל שלוש שנים מינימום עבור כימיקלים בקטגוריה הירוקה והצהובה; כל שנה מינימום עבור כימיקלים בקטגוריה האדומה והשחורה. למפעיל צריכה להיות תכנית מיוחדת להחלפת כימיקלים בקטגוריה האדומה והשחורה. יש לדווח לרשות לאקלים וזיהום. תקנה 65 קובעת כי יש להשתמש בכימיקלים, אשר להם הסיכון הנמוך ביותר לגרום לנזק סביבתי בהתאם לתסקיר. תקנה 66 קובעת את החובה לקבל היתר לשימוש והזרמת כימיקלים בהתאם לחוק לפיקוח על זיהום.⁶⁰ תקנה 67 קובעת כי יש לקבוע הנחיות לשימוש בכימיקלים במסגרת המוכנות למקרי חירום.

[Chapter 3 of the Pollution Control Act \(in Norwegian only\)](#)⁵⁸

שם⁵⁹

שם⁶⁰

הפקולטה למשפטים

Faculty of Law

מוקד מחקר יישומי למשאגי סביבה ימית ומשפט

שבבי קידוח, חול וחלקיקים מוצקים אחרים – תקנה 68 קובעת כי אין להזרים שבבי קידוח וחלקיקים מוצקים אחרים אם הם מכילים שמן או נוזלי קידוח של יותר מעשרה גרם לקילו. יש לקבל היתר הזרמה בהתאם לחוק לפיקוח על זיהום.⁶¹

חומרים הנפלטות מהמאגר כתוצאה מבדיקת המאגר או ניקוי הבאר – תקנה 69 קובעת כי אין להזרים לים שמן/מים המכילים שמן שנוצרו מבדיקת או ניקוי הבאר, אלא אם נוקו. יש להימנע משריפת הידרוקרבון. יש לקבל היתר הזרמה בהתאם לחוק לפיקוח על זיהום.⁶²

תקנה 70 מחייבת מדידה של כמות השמן וחומרים אחרים המוזרמים לים בהתאם להנחיות המפורטות בתקנה. תקנה 71 מחייבת מדידה של כמות נוזלי הקידוח והשמן המוזרמים במוצקים. **תקנות 66 ו-68 לתקנות תכנון המתקנים** מתייחסות לתכנון מערכות טעינה ופריקה של שמנים וכימיקלים ותכנון צינורות פליטה.

תקנה 72 מתייחסת להשלכת פסולת וקובעת כי יש להימנע עד כמה שניתן מיצירת פסולת. יש לטפל בפסולת המיוצרת במהלך הפעילות באופן סביבתי והגייני. אין להשליך פסולת מוצקה לים. יש להכין תכנית לניהול פסולת. יש לקבל היתר להזרמת פסולת שמן בהתאם לחוק לפיקוח על זיהום.⁶³ **תקנה 67 לתקנות תכנון המתקנים** קובעת כי יש לתכנן את המתקנים באופן המאפשר איסוף, אחסון וטיפול פסולת.

הרחבה בנושא המדיניות הקשורה לפליטות והזרמות מפעילות הנפט ניתן לראות בדו"ח של משרד האנרגיה ורשות הנפט הנורבגית.⁶⁴

אזורי בטיחות

פרק 8 לתקנות המסגרת מתייחס לאזורי ביטחון בים (safety zones). תקנה 52 קובעת כי יש לקבוע אזורי ביטחון סביב ומעל המתקנים (מלבד מתקנים תת ימיים, צינורות וכבלים). משרד העבודה רשאי לקבוע אזורי ביטחון גם למתקנים תת ימיים והוא יכול להרחיב את אזורי הביטחון הקיימים/לקבוע אזורי חדשים במקרים של סכנה/תאונה העלולים להוביל לפגיעה בחי אדם, זיהום רציני או נזק רציני למתקנים והפסקת ההפקה (תקנות 53 ו-54). תקנה 55 קובעת כי בטרם קביעת אזורי הביטחון וההגבלות באזורים אלה יש לבחון את כל האינטרסים הנוגעים

⁶¹ שם

⁶² שם

⁶³ שם

⁶⁴ "Facts 2012 - The Norwegian petroleum sector", פרק 9

<http://npd.no/en/Publications/Facts/Facts-2012>

הפקולטה למשפטים

Faculty of Law

מוקד מחקר יישומי למשאגי סביבה ימית ומשפט

בדבר ולהעריך את ההשפעות על הפעילויות השונות. המפעיל צריך לפקח אחר הפעילויות באזורי הביטחון. יש להזהיר כלי שיט, אשר אינם מורשים להיכנס לאזור הביטחון. יש להזהיר כל אובייקט העלול לסכן את פעילות הנפט באזור או מחוץ לאזור הביטחון. יש לדווח לרשות לבטיחות בענף הנפט ולרשות ההצלה במקרה של סכנה/הפרה. קיימים שורה של אמצעים שניתן לנקוט במקרה של הפרה באזור הביטחון (תקנות 57-59).

סודיות, פיקוח ואכיפה

פרק 9 לתקנות המסגרת קובע הוראות בנושא סודיות, פיקוח ואכיפה. **תקנה 62** קובעת כי מידע, אשר נמסר לרשויות במסגרת הבקשה לרישיון הפקה כפוף **לחובת הסודיות**. לאחר מתן הרישיונות המידע יישאר חסוי לתקופה של **20 שנים** (כולל מידע שעובד על ידי הרשויות). לגבי מידע הנוגע לאספקטים גיאולוגיים והנדסת קידוח מאגרים והפקה חלה חובת הסודיות בהתאם לתקנה 85 לתקנות הנפט הקובעות: תקופת סודיות של **שנתיים** למידע אשר אינו זמין באופן מסחרי והופק על ידי בעל הרישיון במסגרת הרישיון מרגע פקיעת הרישיון או מרגע ויתור על האזור שממנו הופק המידע, תקופת סודיות של **10 שנים** למידע זמין מסחרית מהרגע שבעל המידע קיבל את המידע לרשותו ותקופת סודיות של **5 שנים** למידע אחר מהרגע שבעל המידע קיבל את המידע לרשותו. בהמשך לתקנה 81 לתקנות הנפט הקובעות את **זכות הגישה הבלתי מוגבלת** של משרד האנרגיה ורשויות אחרות למתקנים, לחומרים ולכל מידע הנדרש לצורך פיקוח במסגרת פעילות הנפט, קובעת **תקנה 63** את זכות הגישה של הרשויות הרלוונטיות (נציגי משרד העבודה, משרד הסביבה ומשרד הבריאות ונציגי הרשויות הכפופות להם). הנציגים רשאים להישאר על המתקנים ככל שנדרש. יש חובה לספק לנציגים תחבורה למתקן וממנו. **תקנה 64** קובעת כי נציגים של משרד העבודה והרשות לבטיחות בענף הנפט יכולים לשמש כ**משקיפים** בפעילויות מסוימות. בהמשך לתקנה 84 לתקנות הנפט, **תקנה 65** קובעת כי משרד העבודה יכול לחייב את בעל הרישיון **לספק הכשרה לעובדי מדינה**. כמו כן משרד העבודה יכול להורות לבעל הרישיון לאפשר למרצים בתחום הנפט במוסדות ההשכלה השונים לקבל הכשרה פרקטית במתקניו. **תקנה 66** קובעת כי הרשויות רשאיות לדרוש **החזר הוצאות פיקוח** במקרים מסוימים. **תקנה 67** קובעת כי **כל רשות תפקח בתחומה** במטרה לוודא עמידה בדרישות החקיקה הנוגעת לבריאות, בטיחות וסביבה (The Petroleum Safety Authority) Norway, the Climate and Pollution Agency, the Norwegian Board of Health and Norwegian Food Safety Authority). הרשות לבטיחות בענף הנפט תפקח על מערכות הניהול, שהוקמו בהתאם לתקנות, בתיאום עם הרשויות האחרות. **תקנה 72** קובעת כי **הסנקציות** על הפרת הוראות התקנות הן בהתאם לחקיקה הרלוונטית.

הפקולטה למשפטים

Faculty of Law

מוקד מחקר יישומי למשאגי סביבה ימית ומשפט

4.3 דרישות בתחום הסביבה והבטיחות בשלב סיום הפעילות ופירוק המתקנים

תכנית הפסקת פעילות ופירוק המתקנים (Decommissioning plan)

סעיף 5-1 לחוק הנפט קובע כי בעל הרישיון מחויב להגיש תכנית הפסקת פעילות בטרם פקיעת רישיון ההפקה או פקיעת ההיתר לתכנית PIO או לפני הפסקת פעילות מתקן. התכנית צריכה לכלול הצעה להמשך ההפקה או להפסקת ההפקה ונטישת/פירוק המתקן. משרד האנרגיה רשאי לפטור מחובת הגשת התכנית. סעיף 5-3 לחוק הנפט קובע כי החלטת משרד האנרגיה על אישור התכנית לנטישת/פירוק המתקן צריכה להתבסס על הערכת היבטים טכניים, בטיחותיים, סביבתיים וכלכליים ואינטרסים של משתמשים אחרים בים.

תקנה 43 לתקנות הנפט קובעת כי תכנית הפסקת הפעילות תכלול פרק הנוגע לפירוק/סילוק ופרק תסקיר השפעה. התכנית תוגש למשרד האנרגיה ולמשרד העבודה עם העתק לרשות הנפט הנורבגית והרשות לבטיחות בענף הנפט.

תקנה 44 לתקנות הנפט קובע כי פרק הפירוק יכלול, בין היתר, תיאור ההיסטוריה של השדה, תיאור המתקן והמאגר, תיאור האפשרות להמשך הפקה, תיאור האלטרנטיבות לפירוק ופתרון הפירוק המוצע וכל מידע נוסף הנדרש לפי תקנות הבטיחות. לגבי כל אחת מהאלטרנטיבות יש להתייחס להיבטים כלכליים וטכניים, להיבטי בטיחות וסביבה ולאינטרסים של משתמשים אחרים, כולל הערכת ההשפעות על דיג וניווט כלי שיט. בנוסף, כפי שפורט לעיל, תקנה 30 לתקנות המסגרת הנלווית לתקנה 44 לתקנות הנפט מחייבת הגשת מידע הרלוונטי לבריאות, בטיחות וסביבה במסגרת אישור תכנית להפסקת הפעילות.⁶⁵

תסקיר השפעה (Impact Assessment)

התסקיר הינו חלק בלתי נפרד מתכנית הפסקת הפעילות. תקנה 45 לתקנות הנפט קובעת כי תסקיר ההשפעה יתאר את ההשפעות של כל אחת מאלטרנטיבות הפירוק הרלוונטיות מבחינה מסחרית וסביבתית, האמצעים להפחתת הפליטות הקשורות לפירוק והאמצעים לתיקון נזקים. התסקיר מוכן על בסיס תכנית מאושרת לתסקיר השפעה. משרד האנרגיה מחליט על התכנית לתסקיר השפעה לאחר קבלת הצעת תכנית מבעל הרישיון הכוללת תיאור האלטרנטיבות לפירוק וההשפעות שלהן על הסביבה ועל פעילויות מסחריות אחרות. משרד האנרגיה רשאי לפטור מהגשת תסקיר אם לפירוק המתקן לא תהיה השפעה משמעותית על הסביבה או פעילות מסחרית.

⁶⁵ עוד על תפקידה של הרשות לבטיחות בענף הנפט בשלב סיום הפעילות ניתן לראות באתר הרשות <http://www.ptil.no/removal-phase/category494.html>

הפקולטה למשפטים

Faculty of Law

מוקד מחקר יישומי למשאבי סביבה ימית ומשפט

5 ביבליוגרפיה

חקיקה מרכזית

1. [Act 29 November 1996 No. 72 relating to petroleum activities](#) (**Petroleum Activities Act**) (חוק הנפט)
2. [Regulations to Act relating to petroleum activities](#) (**Petroleum Activities Regulations**) (תקנות הנפט)
3. [Regulations relating to resource management in the petroleum activities](#) (**Resource Management Regulations**) (תקנות לניהול משאב הנפט)
4. [Regulations relating to health, safety and the environment in the petroleum activities and at certain onshore facilities](#) (**Framework Regulations**) (תקנות המסגרת)
5. [Regulations relating to management and the duty to provide information in the petroleum activities and at certain onshore facilities](#) (**Management Regulations**) (תקנות הניהול)
6. [Regulations relating to design and outfitting of facilities, etc. in the petroleum activities](#) (**Facilities Regulations**) (תקנות תכנון המתקנים)
7. [Regulations relating to conducting petroleum activities](#) (**Activities Regulations**) (תקנות פעילות הנפט)
8. Guidelines for plan for development and operation of a petroleum deposit (PDO) and plan for installation and operation of facilities for transport and utilisation of petroleum (PIO). 4 February 2010.

אתרי אינטרנט רשמיים

1. משרד הנפט והאנרגיה <http://www.regjeringen.no/en/dep/oed.html?id=750>
2. רשות הנפט הנורבגית [/http://www.npd.no/en](http://www.npd.no/en)
3. הרשות לאקלים ומניעת זיהום [/http://www.klif.no/english](http://www.klif.no/english)
4. הרשות לבטיחות בענף הנפט [.http://www.ptil.no/main-page/category9.html](http://www.ptil.no/main-page/category9.html)

הפקולטה למשפטים

Faculty of Law

מוקד מחקר יישומי למשאגי סביבה ימית ומשפט

דו"חות רשמיים

1. דו"ח על פעילות הנפט במדף היבשת הנורבגי לשנת 2012, הוצא לאור בשיתוף משרד
האנרגיה ורשות הנפט הנורבגית

<http://www.npd.no/en/Publications/Facts/Facts-2012/>